

Analýza a řízení finančních rizik v podniku VLTAVA LABE MEDIA a.s.

Lucie Hubáčková

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lucie Hubáčková

Osobní číslo: L14144

Studijní program: B3909 Procesní inženýrství

Studijní obor: Ovládání rizik

Forma studia: kombinovaná

Téma práce: Analýza a řízení finančních rizik v podniku Vltava Labe Media a.s.

Zásady pro vypracování:

- 1. Zpracujte teoretické pojednání k problematice analýzy a řízení finančních rizik podniku.**
- 2. Analyzujte finanční rizika a jejich řízení ve vybraném podniku.**
- 3. Vymezte problematické oblasti a navrhněte opatření na zlepšení stavu podniku.**
- 4. Zhodnoťte navržená opatření a naplnění cíle bakalářské práce.**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] HNILICA, Jiří a FOTR, Jiří. Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 262 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2560-4.

[2] ŠPAČEK, Miroslav a HOLEČKOVÁ, Lenka. Finanční management. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2014. 205 s. ISBN 978-80-87839-28-7.

[3] VLACHÝ, Jan. Řízení finančních rizik. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006. 256 s. ISBN 80-86754-56-1.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.

Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce:

3. února 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2017

V Uherském Hradišti dne 20. února 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

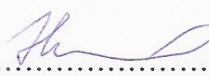
Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se bakalářská práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 2.5. 2017

.....
podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku analýzy a řízení finančních rizik v podniku VLTAVA LABE MEDIA a.s. Cílem je analyzovat současná finanční rizika ve vybraném podniku pomocí správně zvolených metod a navrhnout vhodná opatření ke zlepšení situace. Teoretická část pojednává a vysvětluje základní charakteristiku rizika, finančního rizika, jak je řídit a analyzovat. V praktické části jsou finanční rizika v podniku analyzována pomocí metod poměrovými a absolutními ukazateli, je provedena SWOT analýza a na základě zjištěných informací jsou navržena možná opatření k vylepšení současného stavu podniku.

Klíčová slova: riziko, finanční rizika, analýza rizik, řízení rizik, ukazatelé

ABSTRACT

This thesis is focused on analysis and financial risk management in the VLTAVA LABE MEDIA Inc. Aim of my thesis is to analyze current financial risks using properly selected methods and to propose appropriate measures to improve the overall financial situation. The theoretical part explains the basic characteristics of risk and financial risk as well as how to manage and analyse such risks. Practical part of this thesis/paper analyses these risks using the methods of financial and absolute ratios using the derivatives and other risk management instruments and SWOT analysis. Based on the gathered information I propose possible measures to improve current state of business.

Keywords: risk, financial analysis, risk analysis, risk management, figures

Ráda bych touto cestou chtěla poděkovat mému vedoucímu práce Ing. et Ing. Jiřímu Konečnému Ph.D. za jeho cenné rady, konzultace a profesionální přístup. Velké díky patří mé sestře Veronice a všem zbylým rodinným příslušníkům a také přátelům, kteří mě při psaní této bakalářské práci podporovali. Dále bych chtěla také poděkovat panu Martinu Nevyjeloovi a paní Marcely Rychnovské za poskytnuté informace o vybrané společnosti.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA RIZIKA A JEHO DĚLENÍ	12
1.1 RIZIKO.....	12
1.2 PODNIKATELSKÁ RIZIKA.....	13
1.3 FINANČNÍ RIZIKA.....	15
1.3.1 Tržní rizika	15
1.3.2 Kreditní rizika	16
1.3.3 Likvidní rizika.....	16
2 ANALÝZA RIZIK	17
2.1 ANALÝZA RIZIKA A JEJÍ ZÁKLADNÍ POJMY	17
2.1.1 Aktivum.....	17
2.1.2 Hrozba	18
2.1.3 Zranitelnost	18
2.1.4 Protiopatření.....	18
2.1.5 Riziko	19
2.2 IDENTIFIKACE RIZIKA	20
2.3 METODY ANALÝZY RIZIK	21
2.3.1 Kvantitativní metody.....	21
2.3.2 Kvalitativní metody.....	22
2.3.3 Kombinované metody	22
3 FINANČNÍ ANALÝZA	23
3.1 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	23
3.2 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	25
3.3 POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	25
3.3.1 Ukazatelé rentability	26
3.3.2 Ukazatelé likvidity	26
3.3.3 Ukazatelé aktivity.....	27
3.3.4 Ukazatelé zadluženosti.....	28
4 METODY KE SNÍŽENÍ RIZIKA	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	34
6 ANALÝZA SWOT	37
7 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	42

7.1	HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV	42
7.2	HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV	45
7.3	HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZŮ ZISKU A ZTRÁT	47
7.4	HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA NÁKLADŮ	49
7.5	HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU	51
8	ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI	54
8.1	UKAZATELE RENTABILITY	54
8.2	UKAZATELE LIKVIDITY	54
8.3	UKAZATELE AKTIVITY	55
8.4	UKAZATELE ZADLUŽENOSTI	57
9	IDENTIFIKACE FINANČNÍCH RIZIK	59
10	NÁVRHY OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ SITUACE PODNIKU	62
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK	69
	SEZNAM PŘÍLOH	71

ÚVOD

Rizika jsou všude kolem nás, každá sebemenší činnost je spojena s určitou mírou rizika. V podnikání tomu není jinak. Již při záměru na podnikání musí každý podnikatel počítat s jistými riziky, která mohou v průběhu podnikání nastat. Pravděpodobnost, že nastanou, se od sebe liší podle toho, na jaké podnikání jsou organizace zaměřeny. Záměr však každého podnikání je stejný, dosahovat zisku. To, aby však jednotlivý podnik byl úspěšný, je velmi důležitým předpokladem zvládat možná rizika. V současné době se firmy u nás pomalu začínají zabývat opatřením k předcházení možných rizik v podnikání. Ale i přesto se ještě u většiny firem rizika začínají řešit, až když dojde k nějakému finančnímu problému.

Jako téma mé bakalářské práce jsem si vybrala analýzu a řízení finanční rizik v podniku VLTAVA LABE MEDIA a.s. Kde je již z názvu zřejmé, že se firma pohybuje v mediální sféře, počínaje sběrem informací vedoucí k editaci, uplatňování reklamy, až po samotnou distribuci všech informací k uživateli, tedy ke konečným zákazníkům. Tato firma prošla za poslední roky vážným organizačním i ekonomickým vývojem, což mě vedlo k tomu, zvolit si právě tuto organizaci.

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat finanční rizika ve vybraném podniku pomocí správně zvolených metod a navrhnout vhodná opatření ke zlepšení situace. Teoretická část charakterizuje obecné riziko, definuje finanční rizika, jak tyto rizika analyzovat a identifikovat. Následně je zde rozebrán postup finanční analýzy, kde pomocí metod poměrovými ukazateli lze vypočítat ukazatele likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti. Dále je také popsána metoda absolutních ukazatelů, tedy horizontální a vertikální. V poslední části jsou objasněny možné postupy, jak jednotlivé rizika v organizacích eliminovat nebo snížit.

V praktické části je představena zvolená organizace a práce je následně zaměřena na analýzu finančních údajů ve vybraném podniku dostupné z účetních závěrek, které jsou poté dosazeny do vzorců, vyjadřující poměrové ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti. Je zpracována metoda horizontální a vertikální analýzy absolutních ukazatelů, kde díky těmto zvoleným metodám lze zjistit finanční situaci zvoleného podniku. Je také zpracována SWOT analýza. Pomocí zjištěných údajů je vyhodnocena ekonomická situace podniku a jsou navrženy možné metody ke zlepšení řízení finančních rizik v této organizaci.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA RIZIKA A JEHO DĚLENÍ

Abychom správně porozuměli, co to riziko je, jaké druhy rizik z pohledu řízení organizace můžou nastat a jaké úskalí v něm spočívá, kterými se v této bakalářské práci budeme zabývat, musíme se s nimi nejprve seznámit.

1.1 Riziko

Pojem, který se v nynějších dobách vyskytuje všude kolem nás. V dnešním světě není snad odvětví, kde by se riziko jako takové nevyskytovalo. Konflikty v lidské společnosti, intervence do životního prostředí, přírodní jevy a technologie používané člověkem, to vše představuje určitá rizika pro člověka a nejen pro něho, také pro jeho majetek, životní prostředí a taktéž i pro náš stát. Uvádí se, že riziko má vždy své vymezené hranice, které jsou přijatelné pro lidskou společnost. Za pomyslnou hranicí má riziko tak velký dopad na společnost, že již není přijatelné a je nezbytné zabezpečit jeho snižování.

Lidský faktor si možný dopad rizika uvědomí zpravidla, až když zažije nějakou katastrofickou událost, která má větší rozsah, pokud při této katastrofě není člověk sám postižen. Riziko každý člověk může vnímat odlišným způsobem, pro někoho znamená riziko velké živelní či jiné pohromy např. povodně a pro někoho tak zdánlivě malé jevy denního života jako je např. roztržení igelitové tašky s nákupem. [1]

Co pojem riziko vlastně znamená? Riziko má velkou škálu definicí, „*neexistuje jedna obecně uznávaná definice, pojem riziko je definován různě:*

- *pravděpodobnost či možnost vzniku ztráty, obecně nezdaru*
- *variabilita možných výsledků nebo nejistota jejich dosažení*
- *odchýlení skutečných a očekávaných výsledků*
- *pravděpodobnost jakéhokoliv výsledku, odlišného od výsledku očekávaného*
- *situace, kdy kvantitativní rozsah určitého jevu podléhá jistému rozdělení pravděpodobnosti*
- *nebezpečí negativní odchylky od cíle (tzv. čisté riziko)*
- *nebezpečí chybného rozhodnutí*
- *možnost vzniku ztráty nebo zisku (tzv. investiční riziko)*

- *střední hodnota ztrátové funkce*
- *možnost, že specifická hrozba využije specifickou zranitelnost systému [2]*

Některé definice vysvětlující pojem riziko nejsou však vědecky podpořeny a odůvodněny, což vede k nutnosti výrazně odlišit koncept rizika založeného na události, neurčitosti a následcích od rizika jasně modelovaného a kvantitativního konceptu.

Riziko neboli možné nebezpečí, nežádoucí událost, možnost újmy, zranění nebo škod, ztráta na životech či statistické očekávání nežádoucí události to vše lze souhrnně říci o riziku. [1]

1.2 Podnikatelská rizika

Od obecného rizika se postupně dostáváme k riziku podnikatelskému, kde v každém podnikání musí správný podnikatel počítat s případnými riziky. Ty mohou nastat vlivem rozhodnutí či akcí činěných v oblasti podnikání nebo také událostí, které mají vliv na výsledky podnikání nepříznivou, neočekávanou událostí, kde díky nim dojde ke změně hodnoty podniku. [3]

Podnikatelské riziko představuje určitou míru nejistoty spojenou s očekávaným výnosem. Riziko můžeme vyjádřit pomocí pravděpodobností možnosti dosažení výsledků. Pravděpodobnost se zpravidla uvádí v procentech, s jakými očekáváme, že výnos (zisk) bude dosažen. [4]

Podnikatelská rizika na rozdíl od obecného rizika mají výhodu v tom, že u nich existuje exaktní kritérium, kde na jeho základě je možno dopad rizika měřit. Hodnota podniku je vyjadřována v penězích. Podnikatelé tak vlastně rizika přijímají hlavně ze tří důvodů:

- Zpravidla z důvodu, že jim nic jiného nezbývá, protože by vůbec nemohli podnikat. Mají-li účet u banky a provádějí platby, již se vystavují riziku např. v tom, že banka zkrachuje nebo peníze nedorazí tam, kam mají již z jakéhokoliv důvodu.
- Někdy to dělají za účelem toho, aby pozvedli své podnikání. Jestliže, prodávají zboží na fakturu, poskytují tak odběratelům dodavatelský úvěr a riskují, že fakturu nezaplatí. Nebo také, když vyváží určité množství svých výrobků do zahraničí a mají dohodnuty ceny v cizí měně, může nastat změna devizového kurzu a podnikatelé tak prodělají. Ovšem v obou případech získávají prostor k růstu a zvyšují své odbytové možnosti.

- Přijímají rizika se záměrem vydělávání peněz. Leasingové společnosti a banky, které klientům nabízejí několik možný forem financování. Podléhají riziku, že od některých zákazníků nedostanou peníze zpět, nicméně dostávají za tuto službu zapláceno v podobě splátkového navýšení nebo úroku. Charakteristickým znakem většiny finančních institucí, jako jsou pojišťovny, penzijní fondy či obchodníci s cennými papíry se přímo živí přijímáním různých typů rizika. [3]

Podnikatelská rizika a jejich členění

Podnikatelská rizika se hlavně z historických a praktických důvodů obvykle dělí na rizika provozní (operační) a finanční. Finanční rizika jsou spjata se strukturou finančních aktiv a pasiv podniku, provozní rizika souvisejí s organizací práce, personálním zajištěním provozu, obchodní strategií čili se strukturou nefinančních aktiv.

Pro představu uvádíme několik konkrétních příkladů finančního a provozního rizika, kdy následkem vždy chápeme určitý způsob změny hodnoty podniku v důsledku nenadálé události. [3]

Finanční rizika		Provozní rizika	
událost	následek	událost	následek
změna úrokových sazeb	změna nákladů na financování	zkrat elektroinstalace	znehodnocení zařízení, budov
změna platební schopnosti zákazníka	změna návratnosti pohledávek	nepoctivé jednání zaměstnance	změna hodnoty zásob, peněz v pokladně
změna devizového kurzu	změna hodnoty devizových závazků a pohledávek	chyba v řízení provozu	zhoršení rychlosti a kvality výroby
nedostatek zájemců o obchodování na finančním trhu	znehodnocení finančních nástrojů, nedostatek hotovosti	volba chybné obchodní strategie	snížené tržby, snížená obchodní marže
změna cen surovin	změna materiálových nákladů a hodnoty zásob	chyba v uzavírání obchodu nebo smluvní dokumentaci	nedobytnost pohledávek, ztráta obchodu

Obrázek 1 Rozdělení rizik [3]

V našem případě se tak budeme zabývat finančním rizikem, které může nastat ve firmách a institucích.

1.3 Finanční rizika

Každý podnik malý, či velký čelí finančním rizikům, finanční rizika často stojí za pád podniku. Proto je velmi důležité až nezbytné, aby si každý podnik finanční rizika uvědomoval. Vždy by měl definovat, která finanční rizika by podnik mohla ohrozit. Ekonomické výsledky podniku ovlivňují právě finanční rizika. Jsou to rizika spojená s hospodařením a řízením ekonomiky podniku. Finanční rizika dělíme do tří základních skupin: tržní riziko, kreditní riziko a likviditní riziko. [5]

1.3.1 Tržní rizika

Za tržní rizika považujeme rizika ztrát, která vychází ze změn na trzích, a to nejen na finančních trzích, ale i na komoditních a také na trhu pracovních sil a jiných trzích. [6]

Pro tržní riziko je tedy typické, že příčinou jsou rizikové faktory, které obvykle získávají určitých hodnot, plynoucí z tržních cen.

Jestliže předpokládáme stálou hodnotu jakéhokoliv závazku nebo pohledávky v budoucnosti, vydáváme se tak tržnímu riziku. Toto riziko je tak podstatnou součástí finančního plánování. Podle směrodatného rizikového faktoru rozlišujeme tržní rizika do šesti skupin, kde čtyři jsou základní a dvě odvozené:

- a) měnové riziko – jako typickým rizikovým faktorem je pro toto riziko zisk kurzu cizí měny vzhledem k hlavní měně podniku. Pro zjištění správné hodnoty rizikového fakturu musíme znát v první řadě základní měnu podniku. Což je měna, ve které podnik účtuje a hodnotí svůj kapitál. [3]
- b) úrokové riziko – toto riziko je v současné době důležitým rizikovým faktorem, působící na podnikatelský subjekt. Kde úrokové riziko můžeme jasně vymezit jako riziko ztráty zapříčiněné špatným vývojem úrokových sazeb. Úrokové riziko ovlivňuje změnou tržních úrokových sazeb úrokové platby firem za úvěry, podobně jako úrokové zisky bank, tak i podniky poskytující úvěr. Týká se tedy jak věřitele, tak dlužníka. Firma podléhá tomuto riziku nejen v případě, že poskytla úvěr, ale také když úvěr přijme. [6]
- c) akciové riziko – jedná se o riziko, které souvisí se změnou cen akcií. Do akciového rizika se zahrnuje pravděpodobnost zisku a taktéž hrozba poklesu ceny akcií, která plyne z nestálé hodnoty akcií v průběhu určité časové frekvence. [7]

d) komoditní rizika – působí na budoucí příjmy a výdaje, které jsou závislé na tržní ceně obchodované komodity.

e) odvozená rizika – charakteristickým rysem pro toto riziko je, že ho není možné pozorovat přímo, ale pouze vždy jako element ocenění jistého obchodovaného nástroje. Jedná se o riziko korelace a volatility. [3]

1.3.2 Kreditní rizika

Kreditní rizika představují možnost změny hodnoty podniku, zapříčiněné vlivem protistrany, která nesplní svůj závazek. Pro kreditní riziko je tak typickým znakem jeho závislost na objektivním jednání jiného subjektu. Při uzavírání smlouvy se s ním setkáváme pokaždé v nějaké formě. V oboru podnikání jsou tak nevyhnutelné. [3]

1.3.3 Likvidní rizika

Pod pojmem likvidní rizika si můžeme představit hrozbu ztráty, způsobenou nedostatkem volných finančních potřeb na pokrytí splatných závazků podniku. Každá firma musí být plynule likvidní, což znamená, že musí být schopna dodržet v každém okamžiku svým finančním závazkům.

Riziko likvidity dělíme do dvou forem:

a) vlastní likvidita neboli riziko financování – jestliže podnik má realizovat plnění, a nemůže tak toto plnění provést, neboť má aktuální nedostatek peněžních prostředků, jedná se o riziko financování, jiným způsobem také insolventi či platební neschopnost. Svoji likviditu čili dostatek finančních prostředků může podnik zajistit buď úvěrem poskytnutým bankou, lehce zpeněžitelnými cennými papíry nebo také odprodejem pohledávek (faktoring) či balíků úvěrů (sekuritizace). Zhoršením likvidity může dojít nevhodným rozmístěním volných peněžních prostředků, nepovedenou obchodní činností či újmou disponibilních úvěrů a bank.

b) likvidita trhu – udává schopnost trhu za běžných tržních podmínek provést požadovanou transakci. Jedná se tedy o to, zda je v čas a za daných podmínek na trhu protistrana, která je ochotna obchodovat. [3],[6]

2 ANALÝZA RIZIK

Analýza tvoří základní bod v procesu snižování rizik. Je většinou posuzována jako proces stanovení hrozeb, možnosti jejich uskutečnění a dopadu na aktiva, čili stanovení rizik a jejich závažnosti. Zvýšená pozornost by měla být věnována při analýze rizika především ve správně zvolené metodě. [2], [1]

Analýza rizik se většinou dělí na:

- a) identifikaci aktiv – charakteristika uvedeného subjektu a popis aktiv, jenž vlastní
- b) stanovení hodnoty aktiv – stanovení významu a hodnoty aktiv subjektu, zhodnocení pravděpodobného dopadu jejich ztráty, na poškození nebo změny existence subjektu.
- c) identifikace hrozeb a slabin – vymezení možných události, které mohou mít vliv na negativní hodnotu aktiv
- d) stanovení závažnosti hrozeb a míry zranitelnosti – determinování možnosti výskytu hrozby a hranici zranitelnosti subjektu vzhledem k dané hrozbě. [2]

2.1 Analýza rizika a její základní pojmy

2.1.1 Aktivum

Pod pojmem aktivum si můžeme představit cokoliv, co má pro daný subjekt nějaký význam a ten na základě působením hrozby může být ohrožen. Aktiva jsou rozlišována na hmotná (peníze, nemovitosti, cenné papíry, směnky atd.) a rovněž také na nehmotná (software, informace, know-how, kvalita personálu a jiné). Aktivem se může stát rovnou i subjekt jako takový, protože hrozba může mít vliv na celou existenci subjektu.

Hodnota aktiva tvoří základní charakteristiku aktiva a je založena na objektivním posouzení všeobecně vnímané ceny či na subjektivním hodnocení důležitosti aktiva pro příslušný subjekt nebo také kombinací obou přístupů. Hodnota aktivita, co se týče základního pojetí, je relativní, protože pro každého může mít hodnota aktiva jinou cenu či může být jinak oceněna.

Hodnocení aktiva podléhá především těmto aspektům:

- vstupní náklady nebo jiná hodnota aktiva
- závažnost aktiva pro existenci či fungování subjektu

- výdaje vynaložené na překlenutí možné škody na aktivu
- rychlost likvidace případné škody na aktivu
- nebo jiné aspekty [2]

2.1.2 Hrozba

Negativní událost, osoba, síla nebo aktivita, která sebou nese nežádoucí vliv na bezpečnost nebo díky níž může dojít ke vzniku určité škody. Hrozbou může být případné nebezpečí jako např. požár, povodně, přírodní katastrofa, chyba lidského faktoru, kontrola určitého institutu daného subjektu nebo také růst české koruny vzhledem k euru a podobně. O dopadu hrozby se dá hovořit v případě, zda při jednom působení na jisté aktivum vznikne škoda způsobená hrozbou.

Základním rysem hrozby je její úroveň, která se hodnotí podle následujících faktorů:

- nebezpečnost čili zda z možné hrozby vznikne škoda
- přístup, předpoklad, že se hrozba vlivem svého působení dostane k aktivu
- motivace, základ odhadu motivace tvoří pochopení skupinových a národních plánů i plánů jednotlivců, jejich cílů a politiky – vše se hodnotí s ohledem na předešlé podmínky a činnost těchto útočníků.

2.1.3 Zranitelnost

Zranitelnost označuje nedostatek či slabinu, kde hrozba je může využít pro uplatnění svého nežádoucího vlivu. Zranitelnost je vlastností aktiva a je charakterizována pomocí dvou faktorů:

- Citlivost – náchylnost aktiva, které může být poškozenou existující hrozbou
- Kritičnost – význam aktiva pro hodnocený subjekt [2]

2.1.4 Protiopatření

Protiopatření je postup, proces, procedura či cokoliv, co je určitým způsobem navrženo ke snížení a zmírnění působení hrozby, nebo co vede k eliminaci dopadu hrozby. Protiopatření se vždy navrhuje s cílem, aby efektivně vedla k zamezení vzniku nežádoucí události, která by pak způsobila pravděpodobnou škodu či k usnadnění překlenutí následků

vzniklé škody. Z pozice analýzy rizik je tak protiopatření definováno efektivitou a náklady. Efektivita protiopatření formuluje, do jaké míry protiopatření sníží účinek hrozby. Zaměřuje se tak na oblast, která vede ke snížení úrovně hrozby, zranitelnosti, snížení následků hrozby, nalézají nežádoucí vliv s cílem včas detekovat působení hrozby či zamezit možnosti jejího plného uplatnění, nebo také hledá oblasti k obnovení činnosti po působení hrozby.

Do nákladů protiopatření tak zahrnujeme náklady na pořízení, zavedení a provozování protiopatření. Základním bodem při výběru vhodných protiopatření tvoří již oba uvedené parametry (efektivita a náklady). [2]

2.1.5 Riziko

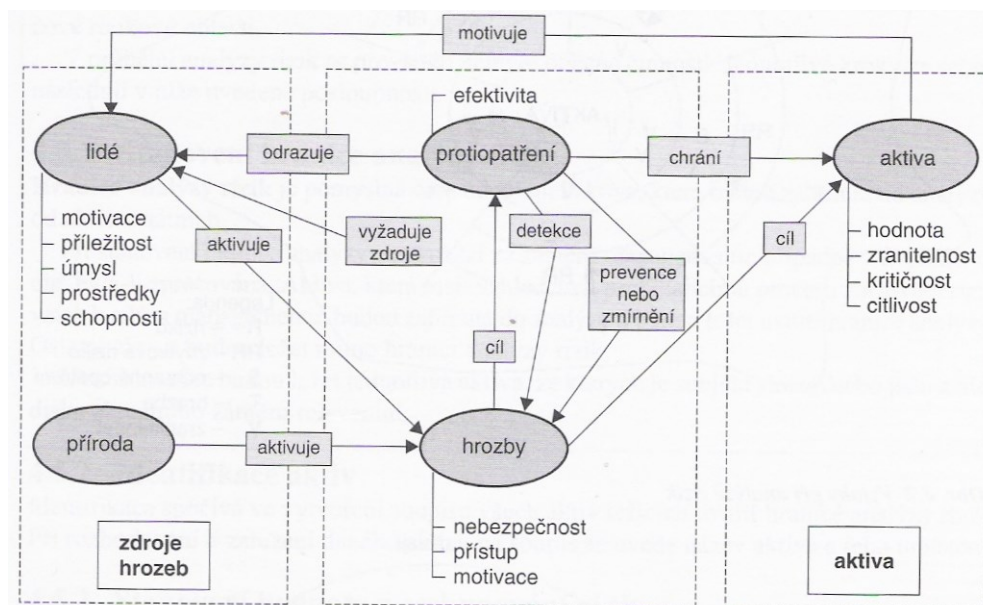
Nyní se opět vracíme k riziku. V předchozí kapitole jsme se podrobně zabývali tím, co si pod pojmem riziko představit, seznámili jsme se s několika definicemi, které riziko nejvíce vystihuje, a rozebrali jsme také všechny finanční rizika. V obecné rovině tak o riziku lze říci, že se jedná o určitou míru ohrožení, které vzniká vzájemným působením hrozby a aktiva. V kapitole analýzy rizika se tak zabýváme pouze rizikem, kde aktivum působení některé hrozby může být ohroženo. Aktivum, na které nepůsobí žádná hrozba, není předmětem analýzy rizika. Míra rizika je stanovena hodnotou aktiva, zranitelností aktiva a stupněm hrozby.

Návrh protiopatření se řídí určitým pravidlem, které udává, že náklady vynaložené na snížení rizika musí vycházet z úměrné hodnoty chráněných aktiv (nebo také hodnotě škod zapříčiněným dopadem hrozby). Na toto pravidlo navazuje stanovení referenční úrovně rizika, pod kterou se riziko určí za zbytkové, kde se již nepodnikají žádná další opatření.

Zbytkové riziko je takové riziko, které je pro subjekt přijatelné, kde nemusíme vytvářet žádné další protiopatření k jeho eliminaci, jedná se tak o velmi malá rizika.

Referenční úroveň představuje hranici míry rizika, která určuje, zda se jedná o riziko zbytkové či nikoli. Toto pravidlo tak udává, zda proti riziku je nezbytné stanovovat možné protiopatření pro jeho snížení nebo není nutné podnikat žádné další kroky. Od referenční úrovně se očekává, že bude na takové výši, kde dopad hrozby bude tak malý, že jej lze přehlédnout.

Pro provedení úspěšné analýzy rizika je velmi důležité, abychom pochopili, jak uvedené základní vztahy v analýze rizika vzájemně působí a jaké mají souvislosti. Vztahy mezi jednotlivými prvky znázorňuje obrázek, viz níže. [2]

Obrázek 2 Vzájemné vztahy v analýze rizik [2]

2.2 Identifikace rizika

Záměrem identifikace rizika je najít co nejvíce možných rizikových faktorů, který by mohl přispět ke změně (ať už negativních, či pozitivních) hospodářských nebo jiných výsledků podniku a také definovat příčiny jejich vzniku. Pro správnou identifikaci rizik existují celé řady možných metod, návodů či posloupností.

Mezi známé a nejvýznamnější obecné metody, které můžeme použít pro vhodnou identifikaci rizika, patří:

- kontrolní seznamy také známé pod check listy, které představují katalogy, které určují celkový přehled všech možných rizikových faktorů podniku a jejich aktivit.
- Brainstorming, jak už si z tohoto anglického slova můžeme odvodit, jedná se o tzn. pohovory či skupinové diskuze s experty, které se skládají jak z pracovníků konkrétní firmy, tak z různých odborníků, kteří udávají a zaznamenávají na list papíru co nejvíce možných návrhů bez jakékoliv možné kritiky. V čele této diskuze stojí většinou rizikový analytik, který zaujímá roli moderátora a celou diskusi tak řídí a zajišťuje, aby se každý účastník mohl vyjádřit bez ohledu na své profesní zařazení.
- Nástroje strategické analýzy, kde patří např. SWOT analýza, která je založena na definici analýzy určení silných a slabých stránek podniku. Účelem SWOT

analýzy je tedy identifikovat podstatné silné a slabé stránky uvnitř podniku, což znamená, v čem je organizace dobrá a v čem špatná. Dalším důležitým faktorem je také nalezení klíčových příležitostí a hrozeb, které ovlivňují příslušnou organizaci z vnějšího prostředí, a nachází se tak v jejím okolí. Podstatou této analýzy je tak určit a následně eliminovat slabé stránky, podzvednout silné stránky, vyhledávat nové příležitosti a mít podvědomí o možných hrozbách.

- Kognitivní nebo-li myšlenkové mapy, které poskytují grafickou vizualizaci jednotlivých rysů rizik a všech vazeb mezi nimi. Všechny možné potenciaální rizika se zaznamenávají na list papíru a orientovanými spojnicemi se znázorňují jejich vzájemné vazby. [8],[9]

2.3 Metody analýzy rizik

Existují dvě možné metody, pomocí nichž se dají identifikované rizika ohodnotit. Navržená rizika se tak dají vyjádřit pomocí kvantitativní metody či kvalitativním způsobem, v některých případech lze použít i jejich kombinaci.

2.3.1 Kvantitativní metody

Jsou vyjadřovány numericky čili pomocí matematických výpočtů. Je potřeba si uvědomit, že riziko „*lze vyjadřovat vždy pouze vzhledem k určitému kritériu kvantitativní povahy, které zobrazuje číselně výsledky této aktivity a slouží k jejímu hodnocení. Tímto kritériem může být např. zisk firmy za určité období, rentabilita jejího kapitálu; u investičních projektů jejich čistá hodnota, vnitřní výnosné procento či doba úhrady; u finančních investic pak jejich tržní hodnota k určitému datu aj.*“

Kvantitativní metody tak mohou sloužit:

- jako možnost nedosažení určité hodnoty kritéria
- statistický souhrn variability kritéria, obsahující rozptyl, směrodatnou odchylku či variační koeficient
- hodnoty kritéria, které přesáhnou či nedosáhnou zvolenou pravděpodobnost. [2],[10]

2.3.2 Kvalitativní metody

Tyto metody jsou definovány na popisu závažnosti možného dopadu a na pravděpodobnosti, že určitá událost nastane. Jsou vyjadřovány slovně (malé, střední, velké) v určitém rozsahu (od 1 do 10), nebo pravděpodobností (0; 1). Kvalitativní metody jsou oproti kvantitativním metodám jednodušší a rychlejší, avšak více subjektivní.

Kvalitativní metody se používají např. při:

- vymezení postupů při detailní analýze rizik
- neuspokojivé kvality nebo kvantity opatřených číselných údajů pro jejich využití v číselných metodách

2.3.3 Kombinované metody

Tento typ metod vychází z číselných údajů a cílem je více se přiblížit k realitě oproti předpokladům, ze kterých vyplývají kvantitativní metody. [2]

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza tvoří důležitou úlohu ve zhodnocení finanční situace vybrané organizace. Přispívá ke zjištění, zda vybraná organizace či podnik je finančně zdravý, zda má dobře zvolenou kapitálovou strukturu, zda používá efektivně svých aktiv, zda je způsobilá ke včasnému splácení svých závazků a jiných dalších důležitých aspektů.

Finanční analýza poskytuje několik možných variant, jak posoudit finanční zdraví podniku, kde vybraní ukazatelé finanční analýzy tvoří docela často součást hodnocení podniku při získávání bankových úvěrů a dalších finančních zdrojů pro zabezpečení fungování podniku. Existuje mnoho způsobů jak správně definovat finanční analýzu. Nejvhodnější definicí se však uvádí, že finanční analýza tvoří systematický rozbor získaných informací, které jsou zaznamenány v účetních výkazech. Finanční analýza obsahuje hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpoklad budoucích finančních podmínek.

Obrázek 3 Schéma časového hodnocení [12]

Podstatou finanční analýzy je připravit podklady pro správné rozhodování, aby firma mohla úspěšně fungovat. K tomu je nezbytně nutné mít přístup k potřebným informacím vybraného podniku. [11], [12]

3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základním zdrojem dat jsou účetní výkazy podniku čili rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow neboli přehled o peněžních tocích, resumé o změnách vlastního kapitálu a příloha k účetní závěrce. Velkou řadu potřebných informací také poskytuje výroční zpráva. Další potřebné informace můžeme získat ze samotného vrcholového managementu různého odvětví firmy. [11], [12]

Rozvaha

Tvoří základní účetní výkaz každé organizace, která poskytuje informace o majetku, který podnik vlastní a z jakých zdrojů byl majetek financován. Rozvaha se pokaždé zpracovává k určitému datu zpravidla však k poslednímu dni každého roku a vždy platí pravidlo, že aktiva se musejí rovnat pasivům. Rozvaha nám tedy napomáhá k získání spolehlivého obrazu třech oblastí, a to majetkovou situaci podniku, zdroje financování a finanční situaci podniku.

Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztráty představuje písemný souhrn o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Znázorňuje tedy tok výnosů a nákladů, kde výnosy můžeme vymezit jako peněžní částky, které podnik získal ze všech svých činností a není zde rozhodující, zda došlo k jejich inkasu. Náklady tak můžeme definovat jako peněžní částky, které podnik vynaložil za určité období na získání výnosů a k jejich skutečnému zaplacení nemuselo dojít ve stejném období. Obecně tak lze říci, že z tohoto výkazu určíme, zda je podnik ziskový nebo ztrátový.

Výsledek hospodaření podniku lze vymezit jako rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady podniku, čili výnosy – náklady = výsledek hospodaření. [11], [12]

Cash flow

Neboli přehled o peněžních tocích. Tato rozvaha představuje stav majetku a kapitálu k danému okamžiku. Cash flow je významným faktorem finančního řízení a finanční analýzy podniku. Výhradně souvisí se zajišťováním jeho likvidity. Cash flow definuje nárůst a úbytek finančních prostředků a také zdůvodňuje, proč k nim došlo podle vybraných kritérií. [11]

Příloha účetní závěrky

Velmi důležitá data pro vypracování finanční analýzy poskytuje příloha účetní závěrky. V příloze účetní závěrky můžeme získat např. informace o fyzických a právnických oso-

bách, průměrných počet zaměstnanců, poskytnuté půjčky a úvěry vč. úrokové sazby a mnoho dalších informací o společnosti. [11]

3.2 Horizontální a vertikální analýza

Absolutní ukazatele se nejvíce využívají k analýze vývojových trendů, kde horizontální a vertikální analýza tvoří výchozí bod v rozboru účetních výkazů. Tato metoda umožňuje základní představu o hospodaření podniku za pomoci jednotlivých účetních výkazů.

Horizontální analýza

Definuje vývoj veličiny v čase, především ve vztahu k určité položce minulého účetního období. Analýza porovnání se tedy provádí u jednotlivých položek výkazů po řádcích čili horizontálně.

$$\text{procentní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{hodnota } t-1} \times 100 (\%)$$

Vertikální analýza

Hodnotí strukturu účetního výkazu v souvislosti k určité užitečné veličině (např. aktiva celkem), kde zjišťuje procentní podíl konkrétních položek výkazů na vybraném základu. Analýza se zpracovává z účetních výkazů u jednotlivých ukazatelů v určitých letech odshora dolů, tedy vertikálně.

Klíčovým významem horizontální a vertikální analýzy je zejména rozbor předešlého vývoje hospodaření podniku, kde díky této metodě lze učinit závěry o finanční situaci podniku. [14]

3.3 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Poměrové ukazatele tvoří základní nástroj finanční analýzy. Tato metoda patří mezi nejoblíbenější volené metody, a to především proto, že udává rychlou představu o finanční situaci organizace. V této metodě zkoumáme několik základní ukazatelů. Jedná se zejména o ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity, ukazatele kapitálového trhu a případně další ukazatele. [11]

3.3.1 Ukazatelé rentability

- **Rentabilita aktiv (ROA)** představuje, jak podnik efektivně vytváří zisk bez ohledu na to, jestli firma čerpá z vlastních či cizích zdrojů.

$$\text{rentabilita aktiv} = \frac{\text{zisk}}{\text{celková aktivita}} * 100[\%]$$

- **Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)** tento ukazatel definuje, „*kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem*“. Především pro akcionáře je tento ukazatel velmi klíčovou hodnotou. Výsledek rentability vlastního kapitálu by se měl vždy pohybovat o něco výše než případný výnos shodné rizikové investice.

$$\text{rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} * 100[\%]$$

- **Rentabilita tržeb (ROS)** ukazuje, kolik korun výnosů připadne na jednu korunu zisku.

$$\text{rentabilita tržeb} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} * 100[\%]$$

- **Rentabilita nákladů** – pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, kolik korun nákladů vynaložit, aby bylo dosaženo 1 Kč zisku.

$$\text{rentabilita nákladů} = \frac{\text{zisk}}{\text{celkové náklady}} * 100[\%]$$

[13]

3.3.2 Ukazatelé likvidity

- **Běžná likvidita** – ukazatel vyjadřuje, jestli je firma schopna uspokojit věřitele a kolikrát, kdyby v daném okamžiku byly přeměněny tyto oběžná aktiva na hotovost.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{běžné bankovní úvěry}}$$

(doporučená hodnota 1,5 - 2,5)

- **Likvidita pohotová** je zbavena o zásoby, tento ukazatel vyjadřuje kolik pohledávek a hotovosti pokryje 1 Kč krátkodobých závazků.

$$\text{pohotov\acute{a} likvidita} = \frac{\text{ob\acute{e}žn\acute{a} aktiva} - \text{z\acute{a}sob y}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}}$$

(doporučen\acute{a} hodnota 0,7 - 1,2)

- **Likvidita okamžit\acute{a}** – tento ukazatel je nejpřísnější, protože zjišťuje, zda je firma schopn\acute{a} uhradit „ihned“ své krátkodobé z\acute{a}vazky, a to v hotovosti nebo z bankovního účtu.

$$\text{okamžit\acute{a} likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky} + \text{běžn\acute{e} bank.úv\acute{e}ry}}$$

(doporučen\acute{a} hodnota 0,2 - 0,5)

3.3.3 Ukazatelé aktivity

- **Ukazatel obratu aktiv** zhodnocuje aktiva ve výrobní činnosti nehledě na zdroje na jejich krytí.

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

- **Obrat stálých aktiv** – vyjadřuje efektivnost využívání budov a jiného dlouhodobého hmotného majetku. Pokud je výpočet nepříznivý, nasvědčuje to nízkému využití tohoto majetku a naznačuje lépe využívat výrobních kapacit a upozorňuje na omezení firemních investic.

$$\text{obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý hmotný majetek}}$$

[13]

- **Obrat zásob** – udává kolikrát je během roku jedna položka zásob transformována v hotovost, neboli kolikrát je prodána a znovu uskladněna.

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{z\acute{a}sob y}}$$

- **Doba obratu pohledávek** – lze vyjádřit jako dobu splatnosti pohledávek. Udává, za jakou dobu zákazník zaplatí, nebo jak dlouho jsou v pohledávkách vázány finance firmy.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 360 [\text{ve dnech}]$$

- **Doba obratu zásob** – tento ukazatel měří dobu, za kterou firma průměrně prodá své zásoby, nebo jak dlouho je firma skladuje a váže tak na ně finanční prostředky.

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{celková aktiva}} * 360 [\text{ve dnech}]$$

- **Doba obratů závazků** – tímto ukazatelem lze zjistit platební morálku vůči věřitelům.

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky}}{\text{tržby}} * 360 [\text{ve dnech}]$$

3.3.4 Ukazatelé zadluženosti

- **Celková zadluženost** – neboli věřitelské riziko popisuje finanční úroveň firmy. Ukazatel měří do jaké výše je firemní majetek pokryt cizími zdroji.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} * 100 [\%]$$

Koeficient samofinancování – je protiklad ukazatele celkové zadluženosti. Tento ukazatel vyjadřuje do jaké výše je podnik schopný zajistit potřeby z vlastních zdrojů. Zobrazuje finanční stabilitu a nezávislost podniku.

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní jmění}}{\text{celková aktiva}} * 100 [\%]$$

- **Míra zadluženosti** – pro banku z hlediska poskytnutí úvěru se jedná o důležitého ukazatele. Cizí zdroje by neměly přesáhnout jeden a půl násobek hodnoty vlastního majetku. Nejpriznivějším stavem je tak nižší hodnota cizích zdrojů než vlastního majetku.

$$\text{míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní jmění}} * 100 [\%]$$

[13]

4 METODY KE SNÍŽENÍ RIZIKA

Vznik podnikatelského rizika existuje v každém podnikání a je důležité, aby podnikatelé rizikům předcházeli a znali možné metody, jak těmto rizikům čelit. Rizika lze buď přesunout, nebo zadržet. Existují však situace, kde je lepší se určitým rizikům vyhnout nebo rizika snižovat. To, jak správně na daná rizika reagovat, vychází z určující povahy rizika samotného. Především by se mělo používat takových nástrojů, aby riziko bylo eliminováno nejméně nákladným způsobem a mohlo dojít k uskutečnění požadovaného cíle.

Dle rizikové politiky organizace třídíme obecně rizika podle kombinace pravděpodobnosti a tvrdosti všech rizik do čtyř skupin viz obrázek níže.

Tabulka 1 - Doporučené metody pro obecné řešení problému rizika [2]

	Vysoká pravděpodobnost	Nízká pravděpodobnost
Vysoká tvrdost	Vyhnutí se riziku, redukce	Pojištění
Nízká tvrdost	Retence a redukce	Retence

Podle tabulky lze tedy odvodit, že rizika, která jsou charakterizována vysokou tvrdostí a vysokou pravděpodobností, tak by zde měla být volena strategie vyhnout se tomuto riziku nebo použít jejich redukci. Naopak rizika definovaná vysokou pravděpodobností ztráty a jejich nízkou tvrdostí zapadají do skupiny retence a redukce. U rizik, která se vyznačují vysokou tvrdostí, a nízkou pravděpodobností ztráty, je nejlepší použít u těchto rizik pojištění. A v poslední řadě rizika, která značí nízkou pravděpodobnost a nízkou tvrdost, se řeší pomocí retence. [2]

Retence rizika

Retence rizika bývá nejčastěji volenou metodou řízení rizik. Vyznačuje se tím, že podnikatel čelí takřka neomezenému počtu rizik, kde se ve většině případů nedá proti nim nic dělat. Tato rizika bývají vědomá, či nevědomá. Vědomá rizika lze definovat tak, že k nim dochází v případě, pokud je riziko rozpoznáno a není použito žádného nástroje proti tomuto riziku (což může být např. transfer či redukce). V případě, že riziko není rozpoznáno, je tak nevědomě zadrženo. Podnikatel tak v tomto případě drží důsledky pravděpodobné ztráty, aniž by si to uvědomoval. Retence rizik dělíme také na dobrovolná a nedobrovolná. Kde dobrovolná retence rizika se vyznačuje rozpoznáním možného rizika a přijutím

všech pravděpodobných ztrát. Podnikatelé ho tak přijímají z důvodu, že není jiné vhodné varianty. Jestliže je však riziko nevědomě zadrženo a nemůže být transferováno či redukováno nebo se mu nelze vyhnout, jedná se tak o nedobrovolné retenci rizika. [2]

Redukce rizika

Tyto metody rizika můžeme rozdělit do dvou skupin:

- odstraňující příčinu vzniku rizika
- snižující nepříznivé důsledky rizika

Do skupiny odstraňující příčinu vzniku rizika řadíme metody, jejichž záměrem je působit jako prevence k eliminaci výskytu rizikových situací. Druhá skupina se tak vyznačuje snížením nepříznivých důsledků za přítomnosti nepříhodných situací, kterým se v podnikání nelze vyhnout. První skupina zahrnuje např. přesun rizika či vertikální integraci, naopak do druhé skupiny řadíme diverzifikaci a pojištění.

Přesun rizika

Tyto metody jsou označovány jako defenzivní přístup k riziku. Nejčastější způsoby přesunu rizika dělíme na:

- uzavírání dlouhodobých kupních smluv na dovoz surovin se součástí za předem vymezené pevné ceny
- uzavírání komisionářských smluv, které zajišťují prodej výrobků v cizí obchodní síti.
- Uzavírání obchodních smluv, které stanovují podmínky odběru minimálního množství produktů.
- Uzavírání obchodních smluv, jež zajišťují odběrateli dodávku výrobních dílů stanovené kvality v předem určený čas
- Přesun problému technické inovace výroby na spolupracující firmu
- Termínové obchody
- Leasing
- Odkup pohledávek neboli faktoring, forfaiting
- Bankovní záruka, inkaso, akreditiv

- Franšíza

Společným znakem těchto metod je tzn. diktát (vnucení, respektování), podmínek přesunu rizika ze strany ekonomicky vlivnějšího obchodního partnera. [2]

Diverzifikace

Jedná se o metodu, která je nejčastěji volenou metodou, kde firma pomocí ní snižuje nepříznivé důsledky rizika. Tato metoda byla nejvíce používána a používá se stále v investování. Velká míra podnikatelů chce zmírnit důsledky rizika pouze na předem stanovenou část svého soukromého majetku.

Proto je volba právní formy podnikání definována jako nejdůležitější rozhodnutí všech osob, které se rozhodnout podnikat.

U výrobních firem je nejčastějším způsobem diverzifikace **rozšíření výrobního programu**, kde je záměrem rozšíření výroby o tvorbu dalších různých výrobků tak, aby následky poklesu poptávky po určitém produktu byly nahrazeny zvýšením poptávky po jiné skupině produktů. V tomto případě může být diverzifikace **vertikální** nebo **horizontální**. Vertikální diverzifikace se vyznačuje tím, že pokud vyrábíme daný produkt, můžeme nákup jednotlivých součástí vyměnit za vlastní výrobu těchto komponentů (na straně vstupů) a na straně výstupů můžeme hotové výrobky prodávat sami a neposkytovat je tak do cizí prodejní sítě. Kde touto metodou snižujeme riziko závislosti firmy na dodavatelích výrobních dílů a také omezujeme kontakt s odběrateli, kteří nejsou schopni platit. U horizontální diverzifikace dochází ke zvětšení výroby o další výrobky rozdílné povahy, které doplňují náš primární program anebo pocházejí z výrobních znalostí firmy. S tou diverzifikací se lze setkat u mnoha českých bank, které hodnotně rozšířily své portfolio produktů a služeb o produkty dceřiných leasingových firem, faktoringových firem, pojišťoven, stavebních pojišťoven atd. Tato příbuzná diverzifikace uvádí výrobky, které souvisí se znalostí oboru, prostředí, know-how, technologickými zkušenostmi a finančními či marketingovými možnostmi. Další možnou variantou je diverzifikace do nepříbuzných oborů. Kde dochází ve firmě ke změně stávající výrobní a obchodní strategie. Lze použít i další diverzifikace, a to např. geografická, diverzifikace dodavatelů, diverzifikace odběratelů. [2]

Pružnost firmy

Tato metoda umožňuje odstraňovat důsledky výskytu možných rizik, a to v průběhu výroby nebo poskytování služeb. Metoda je charakteristická především pro úspěšné malé a střední podniky. [2]

Pojištění

Pojištění patří mezi nejstarší formu přenosu rizika. Zásada pojištění spočívá především z teorie rizika jako směna rizika velké ztráty či škody za jistotu malé ztráty – pojistného. V praxi to pak vypadá tak, že nepříznivé důsledky rizika budoucí negativní situace se přesunou na pojišťovnu, která škody buď zcela kryje, nebo alespoň částečně. Pojištění je tak variantou k vytváření vlastních rezerv pro příští nepříznivé události a má samozřejmě své výhody i nevýhody. Mezi výhody můžeme uvést snížení objemu vázaného kapitálu. Jemnou nevýhodou je nutná úhrada pojistného, kterou lze eliminovat výnosem. Další nevýhodou, o které se velmi zřídka mluví je, že pojišťovny se snaží vymezit pojistné podmínky tak, aby v případě opravdu vysokých dopadů bylo možné výši pojistného plnění omezit, nebo zcela vyloučit. [2]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

Základní informace společnosti:

Obchodní jméno:	VLTAVA LABE MEDIA a.s.
Sídlo:	U Trezorky 921/2, Jinonice, 158 00 Praha 5
Právní forma:	akciová společnost
IČ:	01440578 [15][15]

VLTAVA LABE MEDIA a.s. patří mezi české vydavatelství, které vydává 71 regionálních mutací Deníku, 23 regionálních týdeníků a 15 časopisů. Je právním nástupcem dvou vydavatelství působících na českém mediálním trhu především v oblasti tištěných médií od roku 1992, a to společností VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., a Astrosat Media s.r.o. V roce 2015 se stala také vlastníkem vydavatelství Tablet Media.

Tato společnost vydává:

- 71 regionálních mutací Deníku a 23 regionálních týdeníků
- měsíčníky Dům a zahrada, Glanc, Gourmet, Kreativ, Kondice, National Geographic Česko a Story
- týdeníky Květy, Vlasta, Překvapení
- televizní časopisy TV magazín, TV expres, TV mini, TV star, Křížovkářský TV magazín
- supplement Deník VÍKEND – pro celostátní vydání Deníku
- magazín Dotyk

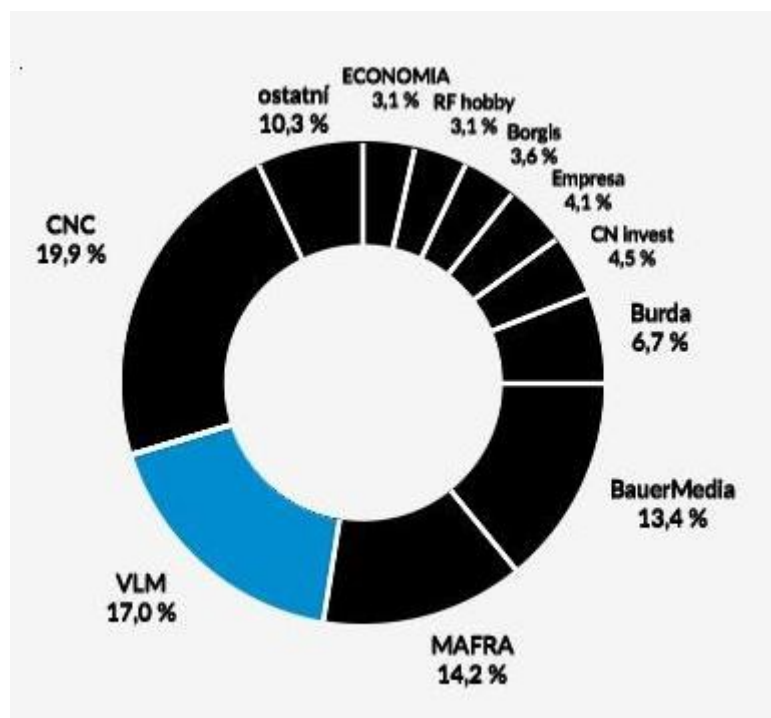
Vydavatelství je rovněž majitelem licence k běžeckému magazínu Run.

Právním předchůdcem společnosti VLTAVA LABE MEDIA byla společnost VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., která vznikla v červenci 2000 sloučením několika vydavatelů regionálních periodik se společností Mír, a.s. Společnost VLTAVA-LABE-PRESS, a.s. byla také vydavatelem známého a tradičního večerníku Večerník Praha. Koncem roku 2000

získalo vydavatelství celostátní deníky Slovo a Zemské noviny, v létě 2001 koupilo skupinu moravských novin, a to včetně nejprodávanějších titulů Rovnost a Svoboda.

Vydavatelství Vltava, spol. s r.o., které bylo právním předchůdcem vydavatelství VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., bylo na konci devadesátých let 20. století také majitelem fotbalového klubu AC Sparta Praha.

Po akvizici obsáhlého časopiseckého vydavatelství Sanoma Media CZ, které bylo později přejmenováno na Astrosat Media se VLTAVA LABE MEDIA stala druhou nejsilnější vydavatelskou skupinou v České Republice. V srpnu 2015 koupila stoprocentní podíl ve vydavatelství VLTAVA-LABE-PRESS, a.s. od německého sdružení Verlagsgruppe Passau investiční skupina Penta Investments (ANGAUR, a.s.). K převzetí tohoto vydavatelství skupinou Penta došlo dne 3. listopadu 2015.

Obrázek 4 - Postavení vydavatelství na trhu [16]

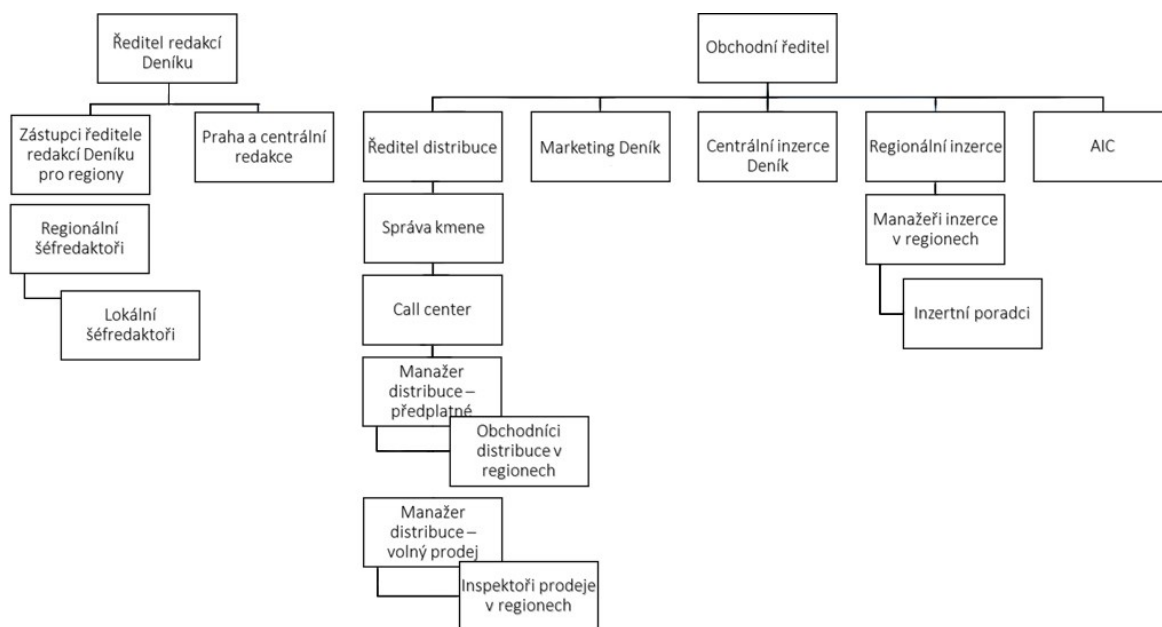
Společnost je vlastníkem tiskáren v Praze a Olomouci, vlastní stoprocentní podíly ve společnostech Websitemaster, a.s., Webfarm, s.r.o., AdActive, s.r.o. a ve vlastnictví má také několikaprocentní podíly společností Česká distribuční, a PNS.

Penta Investmenst vlastní také jedno z nejvýznamnějších vydavatelství na Slovensku, a to mediální společnost Petit Press. [16]

Organizační struktura vydavatelství

Organizační struktura vydavatelství VLATAVA LABE MEDIA a.s. je sestavena od vrcholového managementu po jednotlivé pracovní pozice. Vrcholový management je rozdělen na dvě odvětví.

Jedno odvětví představuje obchodní sféru, kde v čele působí obchodní ředitel, který zodpovídá za obchodní činnost vydavatelství a má pod sebou jednak inzertní oddělení a také oddělení distribuce. Druhým odvětvím je redakční sféra, kde v jejím vedení je ředitel redakcí jednotlivých deníků. Ředitel redakcí je tak zodpovědný za chod všech redakcí a také za kvalitu obsahu Deníků.

Obrázek 5 – Nynější organizační struktura podniku

Zdroj: vlastní zpracování

6 ANALÝZA SWOT

V této kapitole bude vypracována SWOT analýza, kde budou určeny silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby podniku.

Tabulka 2 - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
tradice značky	špatná finanční situace
po celé ČR	Nedokonalá komunikace mezi jednotlivými odděleními
dobré jméno	nedostatečná motivace pracovníků
zaměření na lokální informace	Vysoké personální náklady
vysoká pozice ve čtenosti na trhu v ČR	nedotahování navržených projektů do konce
Příležitosti	Hrozby
rozšíření sortimentu a web.portfolia - získání nových čtenářů	odchod kvalifikovaných pracovníků za jinými příležitostmi
inovace software v podniku	vytrácení tištěné formy novin
snížení nákladů na tisk	přibývající konkurence
dotace na nové technologie a vzdělávání	pokles kvality novin
změna distribuční společnosti	zvyšování nákladů na tisk novin

Zdroj: vlastní zpracování

Silné stránky

- *Tradice značky* – vydavatelství VLTAVA LABE MEDIA a.s. působí na mediálním trhu tištěných médií již od roku 1992, od této doby se společnost několikrát přejmenovala, přikoupila nové tituly, a stala se tak tradičním nosičem tištěných informací v celé České Republice.
- *Po celé ČR* – společnost vydává 71 regionálních mutací Deníku a 23 regionálních týdeníků, což vyšvihuje tuto společnost na vrcholové příčky rozšířenosti jednoho vydavatelského domu pod stejnou značkou v různých krajích ČR.
- *Dobré jméno* – dobré jméno vydavatelství souvisí s dlouholetou působností na trhu, kde čtenáři a předplatitelé tištěného média dostávají do rukou lokálně zpracovaný a kvalitní nosič informací.

- *Zaměření na lokální informace* – silnou stránkou společnosti je zaměření se na poskytování informací především z blízkého okolí všech okresů. Velkou výhodou je také umístění redakcí v jednotlivých okresech, kde dochází k přímému kontaktu se svými čtenáři a zákazníky.
- *Vysoká pozice ve čtenosti na trhu v ČR* – čtenost jednotlivých tištěných titulů na trhu v ČR je pravidelně hodnocena společností MEDIAN a STEM/MARK tzn. Media projektem, který bývá uveřejněn mimo jiné také na webových stránkách Unie vydavatelů. Na základě zpracovaných informací lze zjistit, které vydavatelství je na trhu v ČR nejčtenějším. Jak už dlouhodobě Media projekt potvrzuje, vydavatelství Deníků se obecně pohybuje na třetí příčce čtenosti denního tisku u nás. [17]

Slabé stránky

- *Špatná finanční situace* – dle dostupných informací z účetních závěrek za období 2012 až 2014 se vydavatelství pohybuje v minusových číslech.
- *Nedokonalá komunikace mezi jednotlivými odděleními* – i přesto, že ve vydavatelství probíhají pravidelné porady vedoucích pracovníků jednotlivých oddělení, najdou se zde i pracovníci, kteří mají problémy se svými kolegy z jiných oddělení, kde tím může začínat příčina vzniku nesdělení zásadních informací, které mohou vést pak k různým potížím.
- *Nedostatečná motivace pracovníků* – spočívá ve špatném manažerském řízení. Každý úspěšný manažer musí umět ve svých podřízených vyvolat touhu táhnout za jeden týmový provaz a dosahovat výsledků za určité odměny.
- *Vysoké personální náklady* – v současné době je ve vydavatelství zaměstnáno okolo tisíc zaměstnanců, kde z tohoto čísla jednoduše odvodit, že vysoké personální náklady jsou samozřejmostí.
- *nedotahování navržených projektů do konce* – některé projekty, které jsou přednášeny na týmových poradách a je na ně kladen důraz, pak již dál nebývají realizovány.

Příležitosti

- *rozšíření sortimentu a webového portfolia – získání nových čtenářů* – vydavatelství by se mohlo zaměřit na rozšíření sortimentu např. u titulů, kde chybí pravidelně

vložena příloha či regionální týdeník. U webového portfolia by se mohlo jednat o rozšíření např. o rubriku pro mladší generaci a zároveň sdílení této rubriky na moderních sociálních sítích, kde vydavatelství může získat desítky nových mladších čtenářů.

- *inovace software v podniku* – výhodnou investicí by mohla být inovace software na zpracování objednávek reklamy jak tištěné, tak webové, kde by byl ušetřen čas se schvalováním podkladů.
- *snížení nákladů na tisk* – náklady na tisk mohou být sníženy nákupem levnějšího novinového papíru a také v plánování všech novinových stran.
- *dotace na nové technologie a vzdělávání* – získání dotací by mohlo být vztyčným bodem pro rozšíření nových technologií ve vydavatelství. Důležitým faktorem je také kvalitní proškolení zaměstnanců, kteří získají více zkušeností a nových poznatků, které se můžou projevit na kvalitě jejich odvedené práce.
- *změna distribuční společnosti* – změna distribuční společnosti může vést ke zkvalitnění služeb vydavatelství a také k zachování dobrého jména vydavatelského domu. Koncový odběratel, v našem případě tedy předplatitel, dostane své tištěné médium do své poštovní schránky včas, sníží se počet reklamací a díky kvalitnímu servisu v doručování může dojít ke zvýšení počtu předplatitelů.

Hrozby

- *odchod kvalifikovaných pracovníků za jinými příležitostmi* – odchod kvalifikovaných pracovníků za lepšími finančními podmínkami může vydavatelství ohrozit především v tom, že tyto pracovníci znají know-how společnosti, která může být přenesena do jejich nové pracovní příležitosti.
- *vytrácení tištěné formy novin* – s narůstající závislostí na internetu, kde se v podstatě dozvíme vše a velmi rychle, přibývá obava, že tištěná forma šustícího novinového papíru se bude pomalu z našeho trhu vytrácet.
- *přibývající konkurence* – vydavatelství se i přes velkou konkurenci snaží zachovat nejlevnější seriózní regionální tištěné médium na trhu u nás.
- *pokles kvality novin* – odchodem kvalifikovaných pracovníků může také poklesnout kvalita celkových novin.

- *zvyšování nákladů na tisk novin* – se zvyšováním nákladů souvisí velká škála faktorů, ať už ekonomická situace České Republiky, tak dodávka elektrické energie, zdražení novinového papíru, či barev tisku.

Zhodnocení SWOT analýzy

Abychom mohli vyhodnotit jednotlivé body SWOT analýzy, nejprve si musíme ke každému bodu určit váhu významnosti, na bodové stupnici od 1 až po 6, přičemž čím vyšší hodnota, tím vyšší významnost. Hodnocení pro lepší přehlednost zaznačíme do tabulky.

Tabulka 3 - SWOT analýza zhodnocení

Silné stránky	Body	Slabé stránky	Body
tradice značky	6	špatná finanční situace	6
po celé ČR	5	Nedokonalá komunikace mezi jednotlivými odděleními	4
dobré jméno	6	nedostatečná motivace pracovníků	5
zaměření na lokální informace	4	Vysoké personální náklady	6
vysoká pozice ve čtenosti na trhu v ČR	5	nedotahování projektů do konce	3
celkem bodů	26	celkem bodů	24
Příležitosti	Body	Hrozby	Body
rozš. sortimentu web. portfolia - získání nových čtenářů	6	odchod kvalifikovaných pracovníků za jinými příležitostmi	3
inovace software v podniku	4	vytrácení tištěné formy novin	5
snížení nákladů na tisk	5	přibývající konkurence	4
dotace na nové technologie a vzdělávání	2	pokles kvality novin	6
změna distribuční společnosti	5	zvyšování nákladů na tisk novin	3
celkem bodů	22	celkem bodů	21

Zdroj: vlastní zpracování

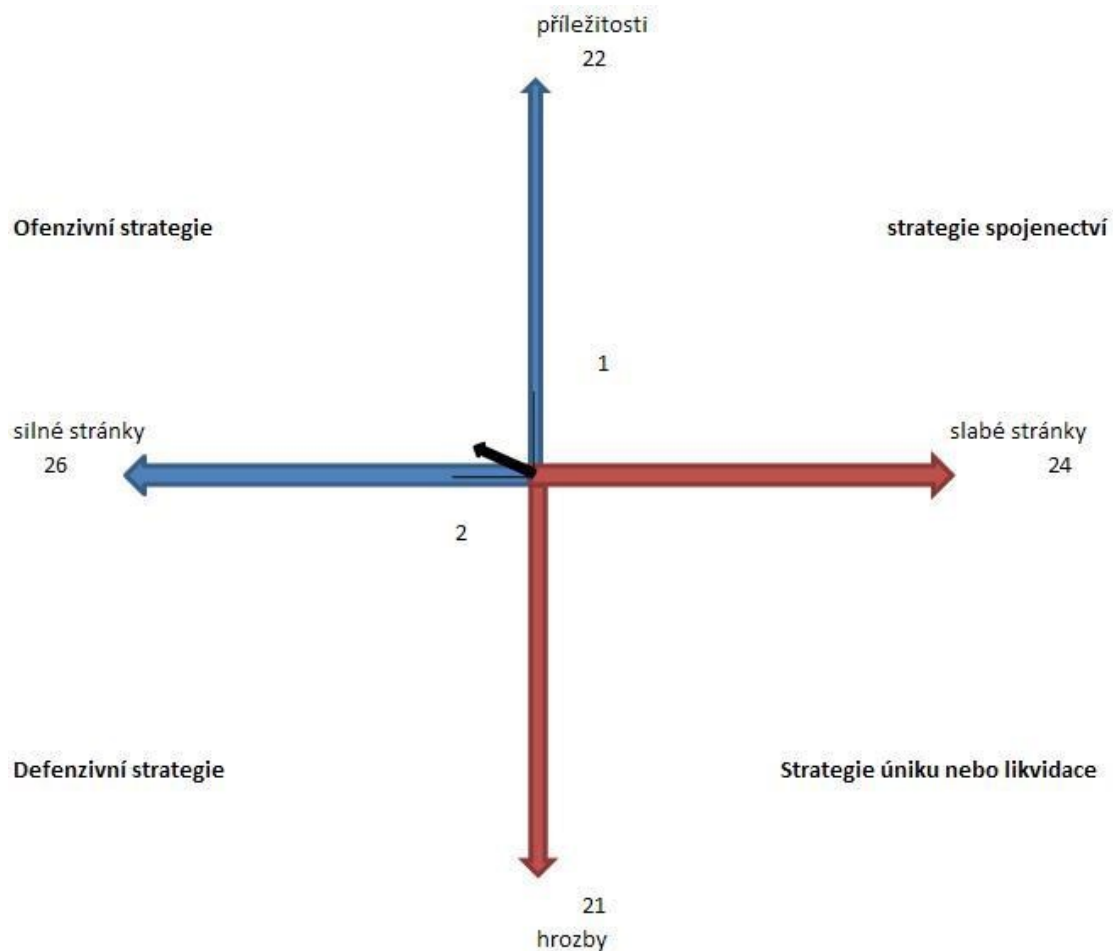
Z vytvořené tabulky je zřejmé, že mezi silné stránky je kladena vysoká významnost na tradici značky a také dobré jméno vydavatelství. Naopak mezi slabé stránky je zařazena špatná finanční situace a příliš vysoké personální náklady.

Do nejlépe hodnocených příležitostí patří rozšíření sortimentu a webového portfolia, kde je možnost získat nové potencionální čtenáře. Za nejvýznamnější hrozbu je považována snížená kvalita novin.

Po jednotlivých součtech bodů je možno vytvořit matici modelové strategie (viz obrázek matice modelové strategie).

Matice je sestavena tak, že na jedné straně jsou postaveny proti sobě silné a slabé stránky a na straně druhé pak příležitosti a hrozby.

Abychom zjistili, ve kterém bodu se vydavatelství nachází, musí být nejdříve od sebe odečteny silné a slabé stránky a také příležitosti a hrozby.

Obrázek 6 - Matice SWOT modelové strategie

Zdroj: vlastní zpracování

Zpracovaná matice modelové strategie ukazuje, že vydavatelství by mělo započít strategii ofenzivní, o které říká, že se jedná o nejzajímavější strategii. Ze zpracované SWOT analýzy je zřejmé, že silné stránky podniku převažují nad slabými a jsou hledány a monitorovány dostupné příležitosti.

7 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

Účetnictví ve vydavatelství zpracovává interní účetní pracovnice a firma podléhá povinnosti auditu. Finanční analýza je zpracována z účetních závěrek za minulého vedení společnosti, a to v letech 2012, 2013, 2014. V roce 2014 se pracovalo s výkazy zahajovacími účetními závěrkami z důvodu fúze společností NOVOTISK s.r.o. MixMedia s.r.o. a NewsLabu s.r.o.

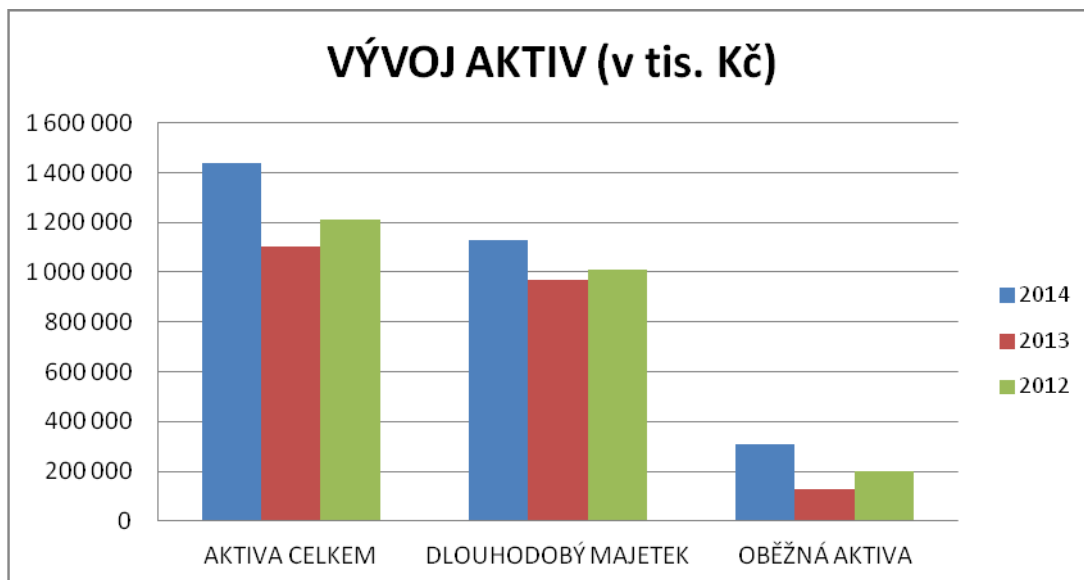
Horizontální a vertikální analýza se zpracovává z účetních výkazů, které jsou zpracovávány jak horizontálně (po řádcích), tak vertikálně. Díky těmto analýzám získáme podvědomí, jak si na tom vydavatelství VLTAVA LABE MEDIA a.s. finančně v hodnocených letech stálo.

7.1 Horizontální a vertikální analýza aktiv

Tabulka 4 – Horizontální analýza aktiv

ukazatele v tis. Kč	2014	2014/2013	2013	2013/2012	2012
AKTIVA CELKEM	1 440 527	31%	1 100 829	9%	1 211 429
DLOUH. MAJETEK	1 127 617	16%	969 552	4%	1 010 443
dlouh. nehmotný majetek	24 603	38%	39 867	27%	54 524
dlouh. hmotný majetek	766 183	82%	419 976	6%	446 210
dlouh. finanční majetek	336 831	34%	509 709	0%	509 709
OBĚŽNÁ AKTIVA	310 458	139%	129 706	35%	198 616
zásoby	65 528	25597%	255	51%	169
dlouh. pohledávky	99 246	151%	39 469	20%	49 106
krátkodobé pohledávky	125 300	42%	88 234	27%	121 427
krátkodobý finanční majetek	20 384	1066%	1 748	94%	27 914

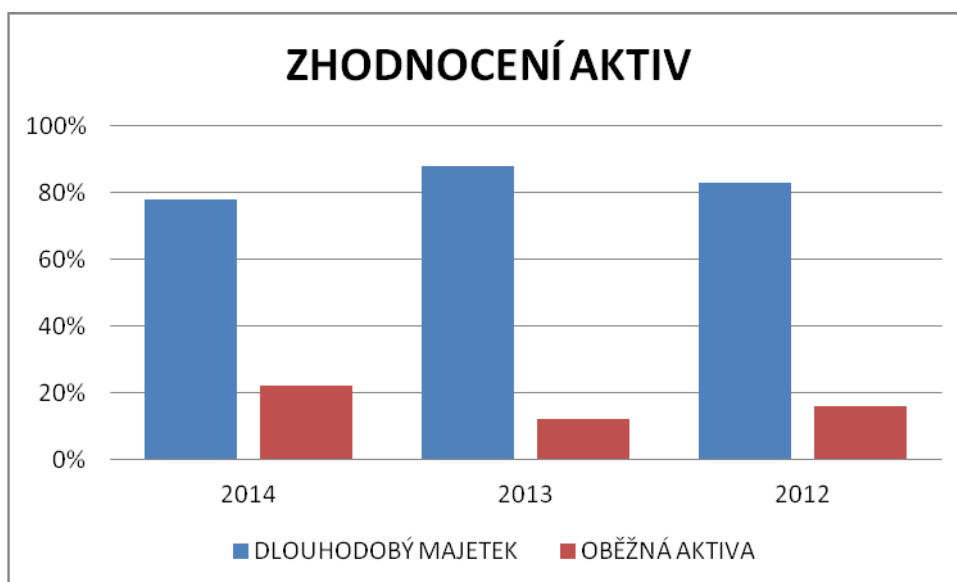
Graf 1 – Horizontální analýza aktiv

Tabulka 5 – Vertikální analýza aktiv

ukazatelé v tis. Kč	2014		2013		2012	
AKTIVA CELKEM	1 440 527	100%	1 100 829	100%	1 211 429	100%
DLOUHODOBÝ MAJETEK	1 127 617	78%	969 552	88%	1 010 443	83%
dlouh. nemotný majetek	24 603	2%	39 867	4%	54 524	5%
dlouh. hmotný majetek	766 183	53%	419 976	38%	446 210	37%
dlouh. finanční majetek	336 831	23%	509 709	46%	509 709	42%
OBĚŽNÁ AKTIVA	310 458	22%	129 706	12%	198 616	16%
zásoby	65 528	5%	255	0%	169	0%
dlouh. pohledávky	99 246	7%	39 469	4%	49 106	4%
krátkodobé pohledávky	125 300	9%	88 234	4%	121 427	10%
krátkodobý finanční majetek	20 384	1%	1 748	0%	27 914	2%

Graf 2 – Zhodnocení aktiv

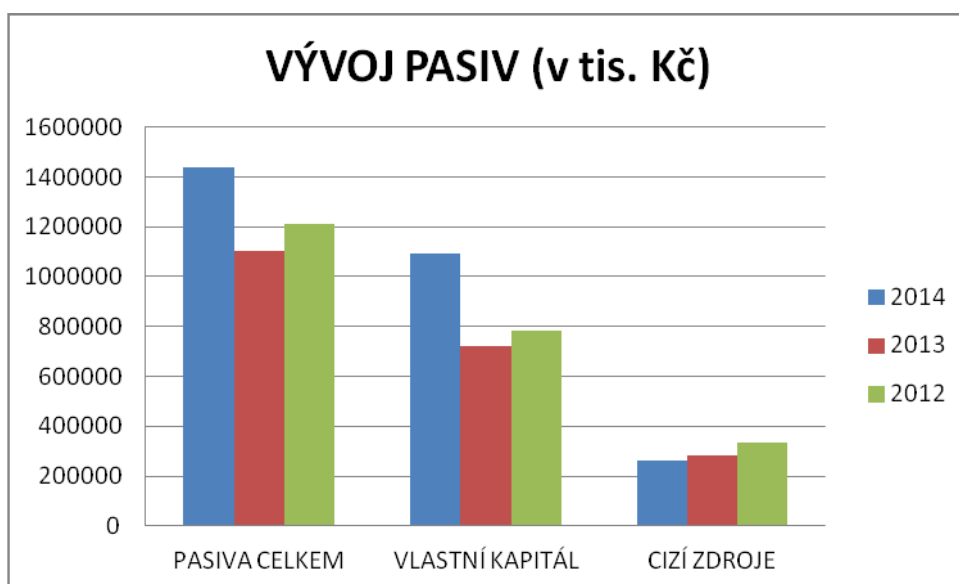
Dle výpočtů, které jsou vidět v tabulkách a grafech, je zřejmé, že hodnota aktiv ve sledovaných letech byla nejnižší v roce 2013, a to hlavně z důvodu oběžných aktiv, které v tomto roce dosahovaly pouze 129 706 000 Kč, které tak z roku 2012 klesly o 35 %. Naopak v roce 2014 rapidně vzrostly, a to oproti roku 2013 až o 139 procent. Na nejvyšší příčky se oběžná aktiva však vyšplhala díky zásobám, které v roce 2014 oproti roku 2012 vzrostly na 65 359 000 Kč, nicméně tento fakt ovlivnilo sloučení tří společností MixMedia s.r.o. a NewsLab s.r.o. hlavně společnosti NOVOTISK s.r.o., kde tato organizace vlastnila tiskárny, a tak měla v zásobách velký počet především novinového papíru.

7.2 Horizontální a vertikální analýza pasiv

Tabulka 6 – Horizontální analýza pasiv

ukazatelé v tis. Kč	2014	2014/2013	2013	2013/2012	2012
PASIVA CELKEM	1 440 527	31%	1 100 829	9%	1 211 429
VLASTNÍ KAPITÁL	1 090 743	51%	721 018	8%	781 991
základní kapitál	930 000	50%	1 860 000	0%	1 860 000
kapitálové fondy	191 775	1%	87 620	0%	87 620
fondy ze zisku	0	-100%	13 658	0%	13 658
výsledek hospodaření min. let	-42 976	-96%	-1 179 287	-2%	-1 157 684
výsledek hospodaření běž. účet. období	11 944	-119%	-60 973	-182%	-21 603
CIZÍ ZDROJE	260 625	7%	281 541	16%	335 349
rezervy	1 914	35%	1 416	70%	4 693
krátkodobé závazky	169 780	34%	258 901	22%	330 656
bankovní úvěry a výpomoci	88 931	319%	21 224	0%	0

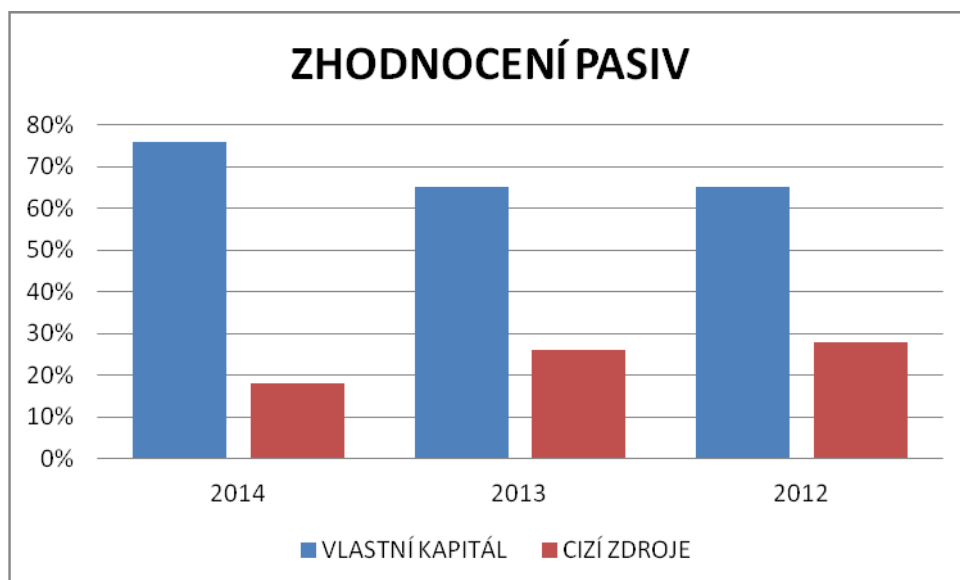
Graf 3 – Horizontální analýza pasiv

Tabulka 7 – Vertikální analýza pasiv

ukazatelé v tis. Kč	2014		2013		2012	
PASIVA CELKEM	1 440 527	100%	1 100 829	100%	1 211 429	100%
VLASTNÍ KAPITÁL	1 090 743	76%	721 018	65%	781 991	65%
základní kapitál	930 000	65%	1 860 000	169%	1 860 000	169%
kapitálové fondy	191 775	13%	87 620	8%	87 620	7%
fondy ze zisku	0	0%	13 658	1%	13 658	1%
výsledek hospodaření min. let	-42 976	-3%	-1 179 287	-107%	-1 157 684	-96%
výsledek hospodaření běž. účet. období	11 944	1%	-60 973	-6%	-21 603	-2%
CIZÍ ZDROJE	260 625	18%	281 541	26%	335 349	28%
rezervy	1 914	0%	1 416	0%	4 693	0%
krátkodobé závazky	169 780	12%	258 901	24%	330 656	27%
bankovní úvěry a výpomoci	88 931	6%	21 224	2%	0	0%

Graf 4 – Zhodnocení pasiv

Mezi aktivity a pasivy musí platit rovnost, protože se jedná o stejný majetek, akorát se liší tím, že v aktivech je obsažen majetek společnosti a v pasivech zdroje jeho krytí. Pasiva v roce 2012 oproti roku 2013 měla klesající tendenci, avšak rozdíl nebyl tak rapidní, hlavně u vlastního kapitálu, kdy jeho meziroční změna byla pouze 8 %. Největší rozdíl znázorňuje výsledek hospodaření běžného účetního období, kdy společnost v roce 2013 prohlou-

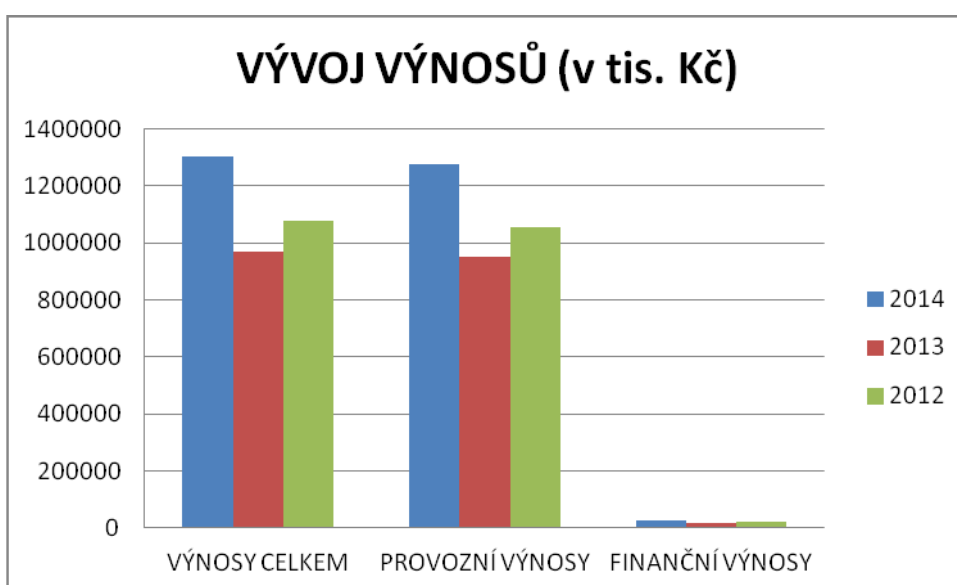
bila ztrátu o 182 % oproti roku 2012. V roce 2012 byla hodnota bankovních úvěrů nulová, ale v roce 2013 byla hodnota na 21 224 000 Kč, což není úplně příznivý vývoj. Ale naopak společnost ponížila krátkodobé závazky o 22 %. V roce 2014 byla situace nejlepší, společnost dokázala ponížít ztrátu o 119 % na rozdíl od roku 2013 a společnost dovedli k ziskovému hospodářství.

7.3 Horizontální a vertikální analýza výkazů zisku a ztrát

Tabulka 8 – Horizontální analýza výnosů

ukazatele v tis. Kč	2014	2014/2013	2013	2013/2012	2012
VÝNOSY CELKEM	1 303 683	35%	967 446	10%	1 078 550
PROVOZNÍ VÝNOSY	1 277 605	34%	951 540	10%	1 056 653
tržby za zboží	369	22%	302	1913%	15
výkony	1 262 133	33%	946 342	10%	1 048 272
tržby z dlouhodobého majetku	10 390	7%	1 235	61%	3 145
ostatní provozní výnosy	4713	29%	3661	30%	5 221
FINANČNÍ VÝNOSY	26 078	64%	15906	27%	21 897
výnosy z dlouh.finanč.majetku	25650	75%	14664	29%	20 757
výnosové úroky	2	99%	214	79%	1 040
ostatní finanční výnosy	426	59%	1028	928%	100

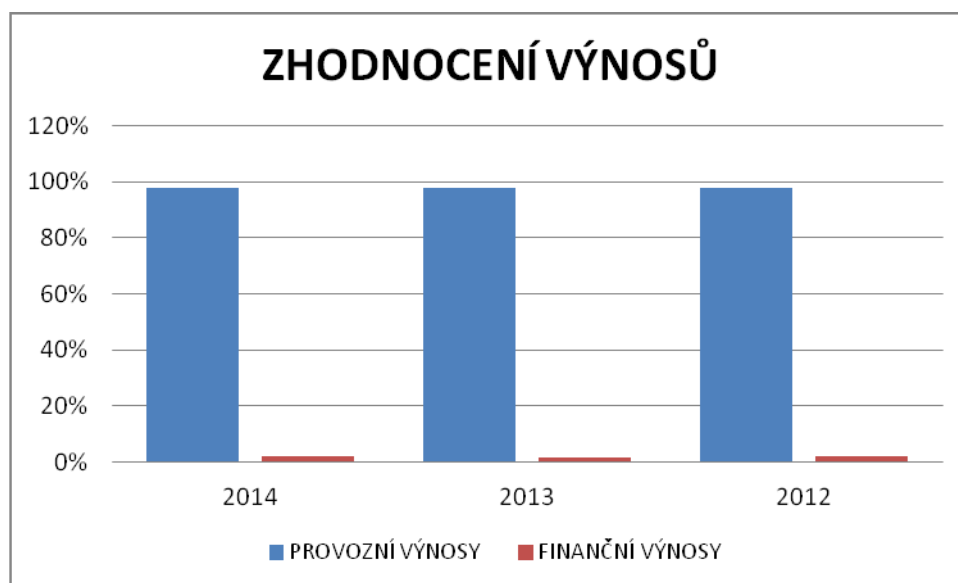
Graf 5 – Horizontální analýza výnosů

Tabulka 9 – Vertikální analýza výnosů

ukazatele v tis. Kč	2014		2013		2012	
VÝNOSY CELKEM	1 303 683	100%	967 446	100%	1 078 550	100%
PROVOZNÍ VÝNOSY	1 277 605	98%	951 540	98%	1 056 653	98%
tržby za zboží	369	0%	302	0%	15	0%
výkony	1 262 133	97%	946 342	98%	1 048 272	97%
tržby z dlouhodobého majetku	10 390	1%	1 235	0%	3 145	0%
ostatní provozní výnosy	4 713	0%	3 661	0%	5 221	0%
FINANČNÍ VÝNOSY	26 078	2%	15 906	2%	21 897	2%
výnosy z dlouh.finanč.majetku	25 650	2%	14 664	2%	20 757	2%
výnosové úroky	2	0%	214	0%	1 040	0%
ostatní finanční výnosy	426	0%	1028	0%	100	0%

Graf 6 – Zhodnocení výnosů

Ze sledovaných let byly provozní výnosy nejnižší v roce 2013, které dosáhly hodnot 951 540 000 Kč a klesly oproti roku 2012 o 10 %. Hlavní důvod propadu byl způsoben poklesem výkonů, a to o 10 %, což jsou tržby za prodej vlastních výrobků. Největší nárůst zaznamenaly finanční výnosy v roce 2014 hlavně u výnosů z dlouhodobého finančního majetku. Tyto výnosy narostly oproti roku 2013 o 75 %.

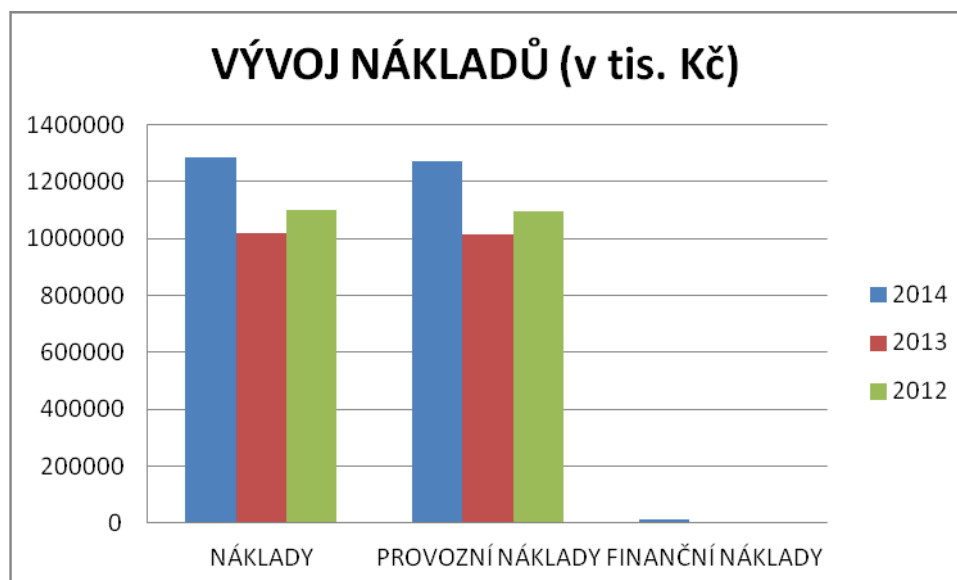
Celkové výnosy tvořily hlavně provozní výnosy, které ve všech sledovaných letech dosahovaly až 98 %. Tuto skutečnost ovlivnili převážně výkony, které v letech 2014, 2013, 2012 se téměř rovnaly a jejich průměr dosahoval 97 %. Což znamená, že ostatní položky netvořily na celkových výnosech významný podíl.

7.4 Horizontální a vertikální analýza nákladů

Tabulka 10 – Horizontální analýza nákladů

ukazatelé v tis. Kč	2014	2014/2013	2013	2013/2012	2012
NÁKLADY	1 284 047	19%	1 019 020	7%	1 098 767
PROVOZNÍ NÁKLADY	1273106	25%	1014985	7%	1095398
nákl. prodaného zboží	279	26%	221	2663%	8
výkonová spotřeba	753 867	26%	600 155	9%	662 227
osobní náklady	422 272	20%	350 975	6%	374 839
daně a poplatky	2 140	76%	1 218	35%	1 868
odpisy dlouh.majetku	84 458	78%	47 565	2%	48 782
zůstat. cena dlouh. majetku	1 285	236%	383	92%	4 561
ZS rezerv	-377	87%	2 836	-162%	-4 528
ostatní provozní náklady	9 182	21%	11 632	52%	7 641
FINANČNÍ NÁKLADY	10 941	171%	4 035	20%	3 369
zs rezerv	231	-102%	-19 302	7499%	254
nákladové úroky	6585	144%	2 696	55%	1 737
ostatní finanční náklady	4125	80%	20 641	14%	1 378

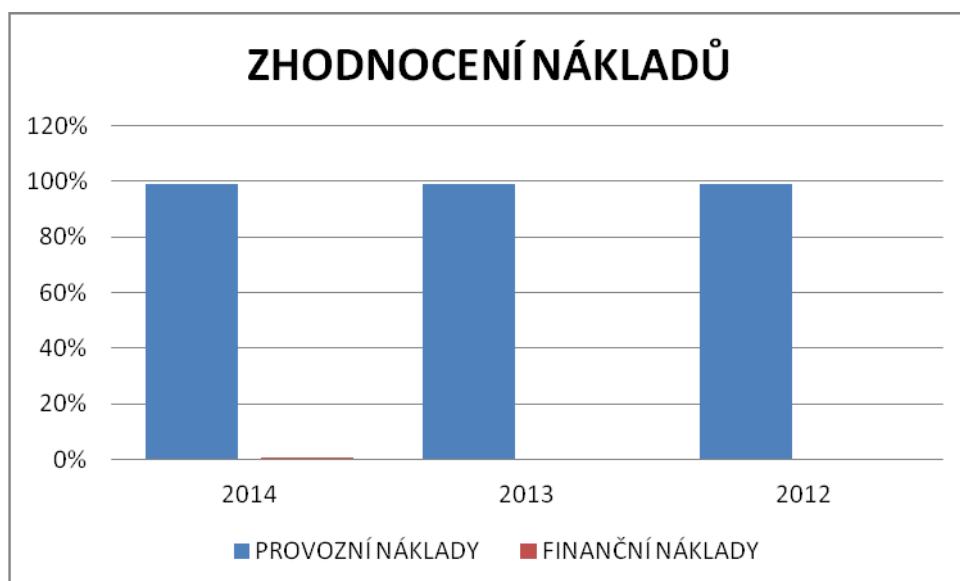
Graf 7 – Horizontální analýza nákladů

Tabulka 11 – Vertikální analýza nákladů

ukazatelé v tis. Kč	2014		2013		2012	
NÁKLADY	1 284 047	100%	1 019 020	100%	1 098 767	100%
PROVOZNÍ NÁKLADY	1273106	99%	1014985	99%	1095398	99%
nákl. prodaného zboží	279	0%	221	0%	8	0%
výkonová spotřeba	753 867	59%	600 155	59%	662 227	60%
osobní náklady	422 272	33%	350 975	34%	374 839	34%
daně a poplatky	2 140	0%	1 218	0%	1 868	0%
odpisy dlouh.majetku	84 458	7%	47 565	5%	48 782	4%
zůstat. cena dlouh. majetku	1 285	0%	383	0%	4 561	0%
ZS rezerv	-377	0%	2 836	0%	-4 528	0%
ostatní provozní náklady	9 182	1%	11 632	1%	7 641	1%
FINANČNÍ NÁKLADY	10 941	1%	4 035	0%	3 369	0%
zs rezerv	231	0%	-19 302	-2%	254	0%
nákladové úroky	6585	1%	2 696	0%	1 737	0%
ostatní finanční náklady	4125	0%	20 641	2%	1 378	0%

Graf 8 – Zhodnocení nákladů

Celkové náklady měly ve sledovaných letech 2012/2014 hodnoty celkových nákladů nejvyšší, zato v roce 2013 byla hodnota celkových nákladů nejnižší. Jelikož společnost v roce 2014 dosáhla zisku, bylo možné uplatnit daňové odpisy dlouhodobého majetku, tudíž jejich hodnota ve výkazu zisku a ztrát stoupla oproti předchozímu roku o 78 %.

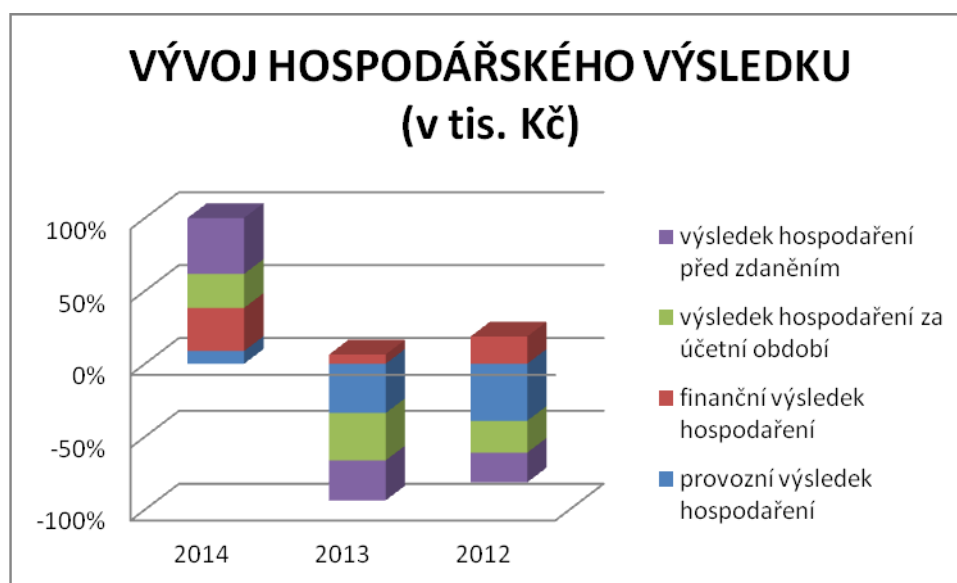
Finanční náklady zaznamenaly nejvyšší nárůst v roce 2014, kdy se jejich hodnota vyšplhala na 10 941 000 Kč, oproti předchozímu roku jejich hodnota byla o 171 % nižší. Největší podíl na celkových nákladech mají provozní náklady, a to 99 % zbylé jedno procento pak tvoří ostatní finanční náklady.

7.5 Horizontální a vertikální analýza hospodářského výsledku

Tabulka 12 – Horizontální analýza hospodářského výsledku

ukazatel v tis. Kč	2014	2014/2013	2013	2013/2012	2012
provozní výsledek hospodaření	4 486	-107%	-63 445	-64%	-38 745
finanční výsledek hospodaření	15 137	28%	11 871	36%	18 528
výsledek hospodaření za účetní období	11 944	-120%	-60 973	-182%	-21 603
Výsledek hospodaření před zdaněním	19 623	-138%	-51 574	-155%	-20 217

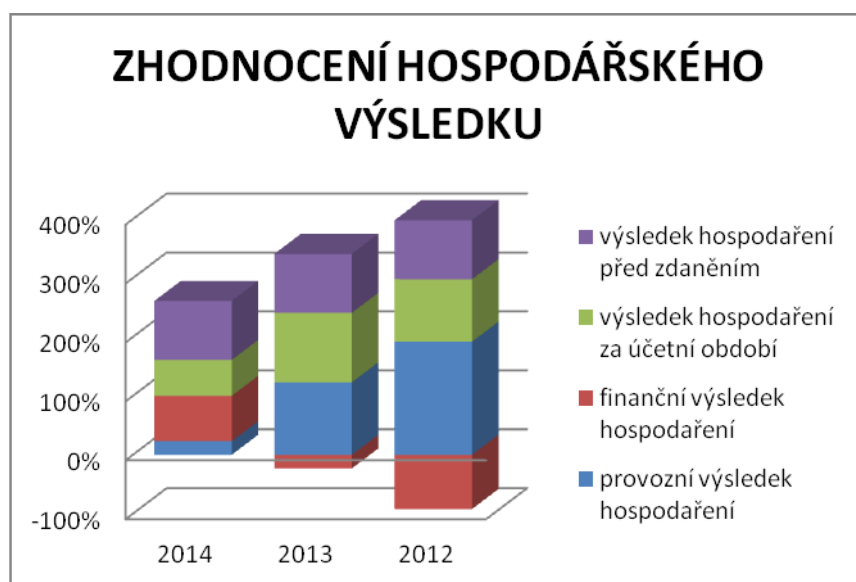
Graf 9 – Horizontální analýza hospodářského výsledku

Tabulka 13 – Vertikální analýza hospodářského výsledku

ukazatel v tis. Kč	2014		2013		2012	
provozní výsledek hospodaření	4 486	23%	-63 445	123%	-38 745	192%
finanční výsledek hospodaření	15 137	77%	11 871	-23%	18 528	-92%
výsledek hospodaření za účetní období	11 944	61%	-60 973	118%	-21 603	106%
VÝSLEDEK HOSPOD. PŘED ZDANĚNÍM	19 623	100%	-51 574	100%	-20 217	100%

Graf 10 – Vertikální analýza hospodářského výsledku

Vývoj hospodaření ve vybraném vydavatelství zaznamenal v roce 2013 nejvyšší propad oproti dvěma hodnoceným letům. Hospodářský výsledek před zdaněním vykazoval v roce 2013 ztrátu 51 574 000 Kč, což je patrné z výkazu zisků a ztrát, kdy oproti ostatním hodnoceným rokům společnost dosáhla nejnižších výnosů. Naopak v roce 2014 se vydavatelství podařilo snížit tuto ztrátu o 138 %, hlavně také díky uskutečněné fúzi již zmiňovaných společností.

Hospodářský výsledek z pohledu vertikální analýzy je v letech 2012 a 2013 záporný a rozdíl vychází nad 100 %, což je způsobeno tím, že provozní výsledek je v těchto letech mi-

nusový a finanční výsledek hospodaření je plusový, kde provozní výsledek před zdaněním je menší jak provozní výsledek.

8 ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI

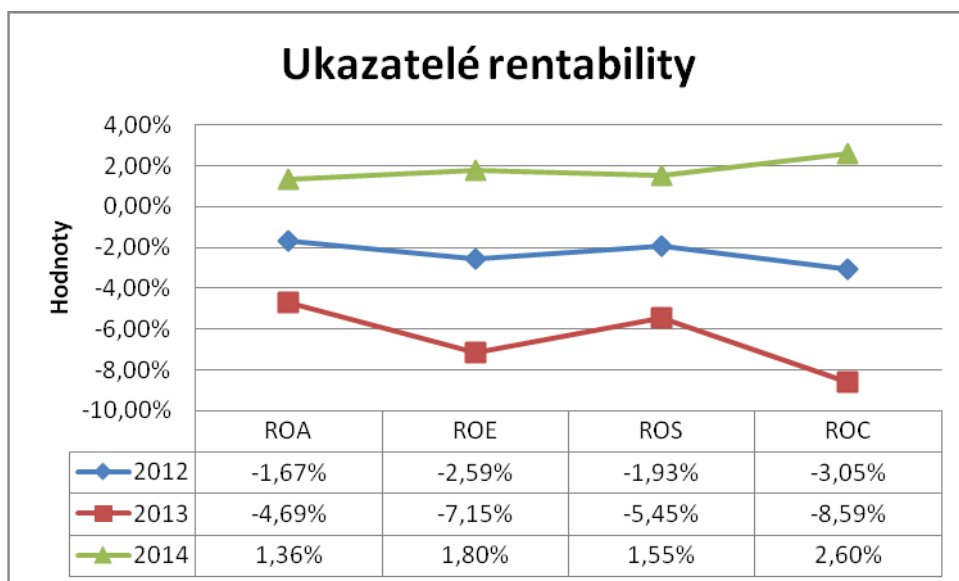
Analýza poměrovými ukazateli nám pomůže zhodnotit základní finanční hodnoty podniku. Finanční ukazatele budou zkoumány v letech 2012–2014. Poměrovými ukazateli tak budou základní ukazatelé rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity.

8.1 Ukazatelé rentability

Uvedený graf 11 vyobrazuje jednotlivé ukazatelé rentability v roce 2012–2014. V letech 2012 – 2013 byl podnik ve ztrátě, tudíž jsou ukazatelé rentability nepříliš vypovídající. V letech 2014 dosahoval podnik již ziskového hospodářství, nicméně se výsledek neblíží k doporučené hodnotě 10 %.

Jak již bylo uvedeno v minulém odstavci vydavatelství v roce 2012–2013 vykazovalo ztrátu, tudíž se ukazatelé ROE, ROS, ROC nedají objektivně zhodnotit.

Graf 11 - Ukazatelé rentability

Zdroj: vlastní zpracování

8.2 Ukazatelé likvidity

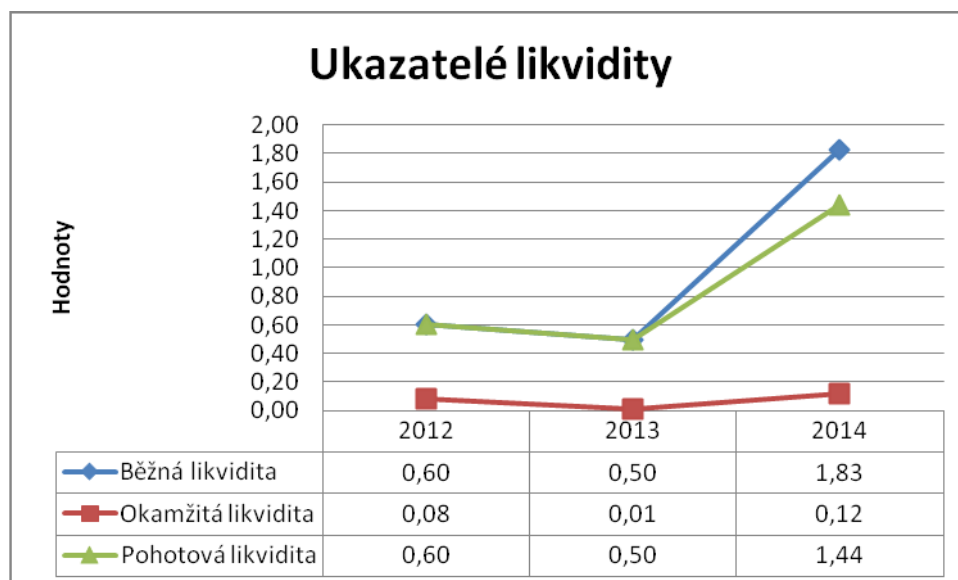
Ukazatel běžné likvidity má doporučenou hodnotu 1,5–2,5. Z provedeného grafu 12 je patrné, že vydavatelství v roce 2012 a 2013 se pohybuje v podprůměrných hodnotách. Až v roce 2014 byla výpočtem zjištěna hodnota 1,83, která splňuje doporučený uvedený

interval. Z provedené analýzy vyplývá, že hodnoty mají stoupající tendenci a tudíž vydavatelství má oproti předchozím letům zvyšující likvidní prostředky na úhradu svých závazků.

Pohotová likvidita by se měla pohybovat v rozmezí intervalu 0,7–1,2. Pohotová likvidita vyšla z provedeného rozboru mnohem lépe než předchozí běžná likvidita. Nicméně se v letech 2012 a 2013 k doporučené hodnotě pouze značně přiblížila, naopak v roce 2014 má již nadprůměrnou hodnotu, a to 1,44.

Doporučená hodnota okamžité likvidity je uváděna 0,2–0,5. Výsledkem provedené analýzy bylo zjištěno, že vydavatelství této doporučené hodnoty nedosahuje v žádném zkoumaném období tedy v letech 2012, 2013, 2014. Vydavatelství tak nemá schopnost okamžitě hradit své krátkodobé závazky.

Graf 12 - Ukazatelé likvidity

Zdroj: vlastní zpracování

8.3 Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity budou rozděleny do skupiny ukazatelé obratovosti a ukazatelé doby obratu.

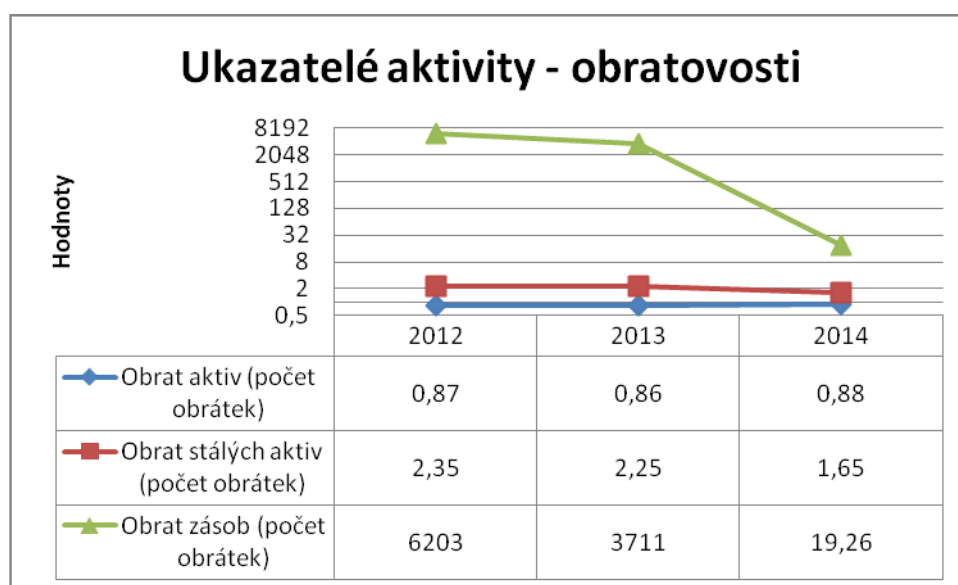
Do skupiny ukazatelé obratovosti řadíme obrat aktiv, obrat stálých aktiv a obrat zásob.

Ukazatelé obratovosti definují, kolikrát se aktiva obrátí za jeden rok. Interval doporučené hodnoty obratu aktiv se pohybuje od 1,6–3. Z grafu 13 je zřejmé, že ani v jednom analyzovaném roce nedosahuje vydavatelství doporučený interval.

Obrat stálých aktiv udává využití stálých aktiv, tedy budov a jiného dlouhodobého hmotného majetku. Jeho hodnota by měla být vždy vyšší než u obratu celkových aktiv. Jak je tedy z grafu 13 vidět, nejvyšší hodnota je v roce 2012, kdy obrat stálých aktiv dosahuje 2,35. V letech 2013 a 2014 má klesající tendenci.

Obrat zásob definuje, kolik podnik obrátí své zásoby za jeden rok. Z analýzy vyplývá, že v roce 2012 je doba obratu zásob nejvyšší, podnik tak své zásoby v roce 2012 obrátil 6203krát. V roce 2014 značně stouply zásoby, tudíž obrat zásob byl snížen na 19,26krát.

Graf 13 – Ukazatelé aktivity – obratovosti

Zdroj: vlastní zpracování

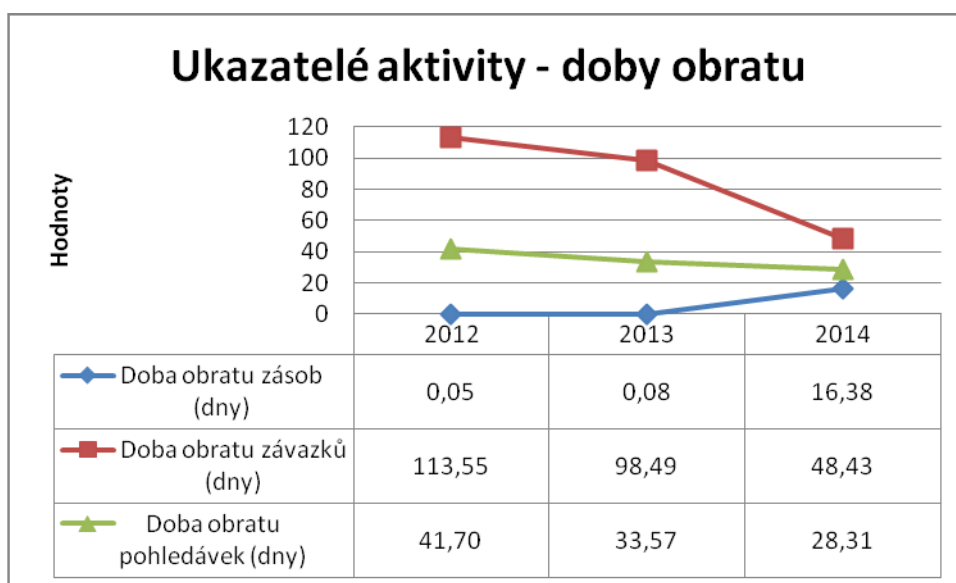
Do skupiny ukazatelů doby obratu řadíme dobu obratu zásob, dobu obratu závazků, dobu obratu pohledávek.

Ukazatelé doby obratu udávají, že čím je větší doba obratu, dochází k zamezení rizika nedostatku zásob, nicméně však závisí také na kapitálu. Nepřímá úměrnost by tak měla platit mezi ukazateli obratu zásob a doby obratu zásob. Dle výsledků, které jsou uvedeny v grafu 14, lze říci, že nejdelší jeden obrat zásob byl v roce 2014, a to 16,38 dní. Celkově lze tedy konstatovat, že zásoby vydavatelství moc dlouho na skladu nezůstanou.

Doba obratu závazků ověřuje, kolik dní je vydavatelství dlužno svým dodavatelům. Nejhorší hodnota se tedy nachází v roce 2012 s počtem 113,55 dnů, naopak nejmenší číslo je v roce 2014 s 48,43 dnů. Platební morálka společnosti má zlepšující tendenci.

Doba obratu pohledávek naopak definuje, kolik dnů dluží odběratelé uvedené společnosti. Z grafu 14 vyplývá, že nejdelší interval v prodlení neuhrazených pohledávek odběratelů bylo v roce 2012, a to 41,70 dnů. Hodnoty mají však klesající tendenci a odběratelé zvyšují svoji platební morálku ve prospěch vydavatelství, vycházíme však ze standardní doby splatnosti faktur což je 14 dnů a v tomto případě lze říci, že odběratelé přesahují tuto standardní dobu o více než třikrát.

Graf 14 - Ukazatelé aktivity – doby obratu

Zdroj: vlastní zpracování

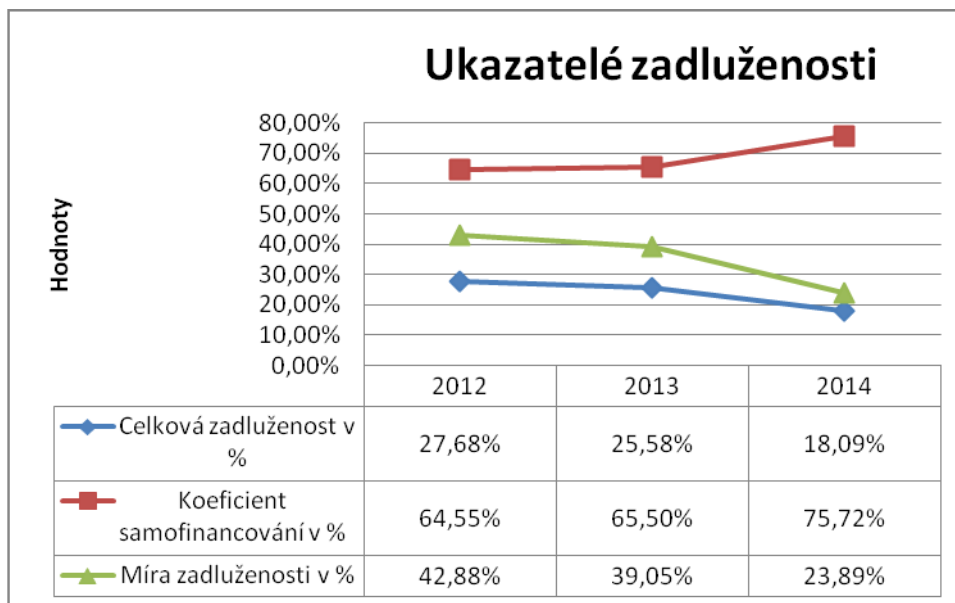
8.4 Ukazatelé zadluženosti

Celková zadluženost udává, jak je majetek podniku pokryt cizími zdroji. Z analýzy je patrné, že nejvyšší zadluženost byla v roce 2012, a to 27,68 %. V roce 2014 již dosahuje 18,09 % má tedy klesající tendenci.

Koeficient samofinancování je obrácený případ celkové zadluženosti, čili definuje, jak je podnik schopný opatřit potřeby z vlastních zdrojů. V roce 2014 dosahuje 75,72 %, což znamená, že velká většina aktiv je financována z vlastních zdrojů.

Jak už bylo uvedeno v předchozím odstavci, vydavatelství si většinu aktiv dokáže financovat samo, což se i projevuje v míře zadluženosti, která v roce 2014 má velmi příznivou hodnotu, a to 23,89 %.

Graf 15 - Ukazatelé zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování

9 IDENTIFIKACE FINANČNÍCH RIZIK

Tato kapitola představuje identifikaci finančních rizik na základě provedených analýz. Pojednává o zhodnocení jednotlivých analýz, a to horizontální a vertikální a také analýzy poměrových ukazatelů.

Celkové shrnutí horizontálních a vertikálních analýz

Tito absolutní ukazatele finanční analýzy nám napomohly nahlédnout do finanční situace hospodaření hodnoceného vydavatelství v letech 2012, 2013, 2014. V této analýze jsou provedeny dvě metody, a to horizontální a vertikální pohled na účetní závěrku ve vybraných letech.

Nejprve byla provedena horizontální a vertikální analýza aktiv, kde z výsledků vyplývá, že celková aktiva dosahovala nejnižší hodnotu v roce 2013, která byla ovlivněna především nižší hodnotou oběžných aktiv. V roce 2014 naopak celková aktiva důrazně vzrostla, která byla ovlivněna prudkým nárůstem oběžných aktiv, a to oproti roku 2013 až o 139 %. Oběžná aktiva tak vzrostla díky velkému nárůstu zásob.

V přehledu celkových pasiv bylo potvrzeno pravidlo rovnosti mezi celkovými aktivy a pasivy. Z pohledu na celková pasiva byly tak analyzovány jednotlivé položky rozvahy pasiv, kde nejhorším hodnoceným rokem bylo období 2013. Celková pasiva v tomto roce měla klesající tendenci. Největší pokles byl zaznamenán u položky výsledku hospodaření běžného účetního období, který narostl oproti roku 2012 o 182 %. Z provedených analýz je také patrné, že vydavatelství se v roce 2013 dostalo do nepříznivého vývoje, protože hodnota bankovního úvěru z roku 2012, která byla v tomto roce nulová, dosáhla v roce 2013 na 21 224 tis. Kč. V letech 2014 však vydavatelství dokázalo ponížit větší ztráty, především díky sloučení již uvedených společností.

Při horizontální a vertikální analýze zisku a ztráty došlo v roce 2013 k poklesu celkových výnosů oproti roku 2012 o 10 %, kde tento fakt byl ovlivněn snížením tržeb za prodej vlastních výrobků. Nicméně v roce 2014 celkové výnosy narostly na rozdíl od roku 2013 o 35 %, zejména za podpory výnosů z dlouhodobého finančního majetku, které v tomto roce vzrostly o 75 % vůči roku 2013.

U analýzy celkových nákladů je zřejmé, že nejvýznamnější položkou celkových nákladů vydavatelství tvoří provozní náklady, které se drží ve všech sledovaných letech na 99 %. V roce 2012 a 2014 byly hodnoty celkových nákladů nejvyšší. V roce 2014 společnost

vykazovala zisk, a uplatnila tak daňové odpisy z dlouhodobého majetku, kde tato položka ze zisku a ztrát na rozdíl od roku 2013 stoupla o 78 %. Z provedené analýzy je také patrné, že celkové náklady, které v roce 2014 byly na nejvyšší příčce s výsledkem 1 284 047 000 Kč a vzrostly vůči minulému roku o 19 %, díky vyšším finančním nákladům, které stouply oproti roku 2013 o 171 %.

Nakonec byl metodou absolutními ukazateli zhodnocen také hospodářský výsledek, který nám vyobrazuje obdobu výdělků, to zda vydavatelství dobře hospodařilo. Tento fakt se tak dá říci pouze o roku 2014, kde pouze v tomto roce dosahovalo vydavatelství plusových čísel, tedy vykazovalo zisk.

Zhodnocení analýzy poměrovými ukazateli

Cílem finanční analýzy bylo zjištění větší hloubky finanční situace vybraného podniku na trhu. Bylo provedeno zhodnocení pomocí poměrových ukazatelů v letech 2012–2014, a to rentability, likvidity, aktiva a zadluženosti. Ve sledovaném období v roce 2012–2013 vykazoval podnik ztrátu a v roce 2014 se dostal do kladných čísel. Dne 1. 1. 2014 došlo k fúzi společností NOVOTISK s.r.o., MixMedia s.r.o. a NewsLab, s.r.o. a tím byla ovlivněna finanční situace vydavatelství.

Z analýzy ukazatelů rentability bylo zjištěno, že vydavatelství ve sledovaném období 2012–2014 nedosahovalo doporučené hodnoty 10 %, a to z důvodu, že v letech 2012 a 2013 byl podnik ve ztrátě.

Pomocí analýzy ukazatelů likvidity se jeví, že nejlepších výsledků dosáhla pohotová likvidita, která v letech 2012 a 2013 se s hodnotou 0,5 a 0,6 přiblížila k doporučenému intervalu 0,7–1,2, za to však v roce 2014 dosáhla pohotová likvidita nadprůměrných výsledků. Oproti tomu běžná likvidita má stoupající tendenci, což znamená, že vydavatelství má více likvidních prostředků na úhradu svých závazků. Naopak nejhorším hodnoceným ukazatelem se projevila okamžitá likvidita, kdy první dva hodnocené roky byly značně podprůměrné. Až v letech 2014 její hodnota byla 0,12, a tak se přibližuje k doporučenému intervalu 0,2–0,5.

Z provedené analýzy obrátu aktiv je známo, že produktivita vložených aktiv ve všech sledovaných letech se ani nepřibližuje k doporučenému intervalu 1,6–3, z čehož vyplývá, že firma neefektivně využívá svých aktiv. Stejně tak i obrát stálých aktiv je hluboce podprůměrný. U doby obrátu zásob jsou hodnoty v roce 2012–2013 nevypovídající, protože vydavatelství nemělo skoro žádné zásoby, ale po provedené fúzi, kdy se sloučilo s firmami

NOVOTISK, MixMedia a NewsLab, se hodnota rapidně zvýšila, čímž ukazatel obratu zásob, prudce klesl.

U doby obratu zásob lze říci, jak už bylo uvedeno v předchozím odstavci díky fúzi, vydavatelství nabylo v roce 2014 zásoby a tím se doba obratu zásob zvýšila na 16,38 dnů, kde není nutné tak často pořizovat zásoby jako v předchozích letech. Ukazatel doby obratu závazků stanovuje, že ve sledovaném období vydavatelství má zlepšující platební morálku vůči svým věřitelům, kdy nejlepšího výsledku dosáhla v roce 2014. Platební morálka odběratelů vydavatelství se v průběhu tří sledovaných let zlepšuje, což přináší pozitivní vývoj společnosti.

Celková zadluženost podniku má ve vybraném období klesající tendence. V roce 2014 dosahovalo 18,09 %, což je velmi příznivý výsledek pro vydavatelství. Z koeficientu samofinancování je patrné, že vydavatelství většinu svých aktiv je schopno hradit z vlastních zdrojů. Míra zadluženosti patří mezi oblíbené ukazatele bank, v souvislosti s poskytováním úvěru korporacím. Míra zadluženosti hodnoceného podniku tak ukazuje optimální stav, protože jsou nižší hodnoty cizích zdrojů a naopak vyšší hodnoty vlastního kapitálu.

10 NÁVRHY OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ SITUACE PODNIKU

Snížení nákladů na lidské zdroje

Vydavatelství VLTAVA LABE MEDIA a.s. bylo nejprve analyzováno metodou SWOT. U této metody byly určeny jednotlivé faktory, a to silné, slabé stránky a příležitosti, hrozby. Výsledkem analýzy SWOT bylo zjištěno, že silné stránky převažují nad těmi slabými. Nicméně i přesto, aby vydavatelství udrželo tuto pozici nadále, by se mělo zabývat faktory, které by mohly toto postavení narušit. Mezi slabé stránky jsou řazeny vysoké personální náklady a velkou negativní hrozbou společnosti je možná ztráta kvalitního produktu, v případě vydavatelství tedy kvality novin, ať už po stránce obsahové, tak vizuální. Vydavatelství by se mělo zaměřit na možné metody, jak náklady na zaměstnance alespoň mírně snížit. Jednou z možných variant je úprava mzdy na základě provizního systému u obchodních zástupců, a to v sektoru obchodního oddělení jak už na straně inzertních pracovníků, tak distribučních. Pracovník, který uzavře určitý obchod, tak ze zisku dostane adekvátní provizi. Pracovník je tak placen ze svých výdělků, které zároveň dosahuje vydavatelství.

Další možnou navrhovanou variantou je přijímání čerstvých absolventů vysokých škol na studentské stáže, což je finančně výhodné. Tito mladí absolventi můžou přinést do vydavatelství rovněž nové nápady, invence, postupy, a to především po stránce obsahové. Vydavatelství by se také mohlo zaměřit na přijímání pracovníků z úřadů práce, kde následně na tyto zaměstnance můžou čerpat určitou dotaci.

Vydavatelství zvažuje zavedení nového informačního systému pro obchodní oddělení, který by měl hlavně ušetřit čas a náklady na lidské zdroje tím, že obchodní zástupci jednotlivých oddělení si inzertní objednávky zpracují přímo sami do tohoto informačního systému, a nemusí tak tyto podklady zasílat dalším pracovníkům, kteří mají na starost pouze tuto činnost. Celkový proces se tedy zrychlí a jednotliví pracovníci obchodního oddělení získají koordinaci nad svými objednávkami.

Zájem mladší generace

Negativní hrozbou pro vydavatelství je možná ztráta kvalitního produktu. Pro zamezení tohoto negativního ohrožení je důležité neustále mapovat potřeby svých zákazníků a dbát na kvalitní obsah. Významným klíčovým bodem je, že vydavatelství Deníků je odlišeno od ostatních konkurenčních titulů především zaměřeností na lokální zpravodajství. Většina

Deníků je vydávána v tištěné podobě, což v dnešní době okouzlí především starší generaci. Vydavatelství by se mělo zaměřit i na mladší okruh čtenářů a vyvinout např. mobilní aplikaci nebo interaktivní webovou stránku, která by mladší generaci zaujala. Mobilní aplikace by se tak například mohla zabývat přehledem všech možných kulturních akcí v České republice, protože s informacemi o různých takových akcích jednotlivé redakce pracují a získávají je. Jednotlivý uživatel by tak získal celkový přehled o všech možných kulturních akcích ve svém určitém městě či obci napříč republikou.

Dalším možným krokem, jak zaujmout mladší populaci, by mohl být virtuální systém drobné inzerce za malý poplatek, taková sběrna všeho, co lidé chtějí prodat, koupit či vyměnit.

Řízení zásob

Druhou praktikovanou metodou byla metoda analýza poměrovými ukazateli, ze které plynou následující návrhy na opatření. V roce 2014 byla hodnota zásob na velmi vysoké úrovni hlavně z důvodu již zmiňované fúze vybraného vydavatelství s tiskárnou NOVOTISK s. r. o., tiskárna měla v zásobách hlavně novinový papír. Pokud by však došlo k poklesu prodeje novin, mělo by vydavatelství vázané finanční prostředky v těchto zásobách. Možným opatřením před tímto stavem by bylo zavedení informačního systému, který by zásoby držel na nízké úrovni, ale zároveň by nedopustil, aby byl jeho nedostatek.

Zlepšení likvidity

V letech 2012–2013 byly hodnoty běžné likvidity v podprůměrných hodnotách, což znamenalo, že vydavatelství nemělo dostatek finančních prostředků na úhradu krátkodobých závazků a využívalo dodavatelský úvěr. Tento stav je způsobený hlavně tím, že odběratelé nehradí své pohledávky včas, což vyplývá i z ukazatele doby obratu pohledávek, kdy průměrná doba obratu je 34,5 dne. Možností, jak likviditu zlepšit, by bylo zavedení bonusového programu, tzv. Skonta, což je sleva za včasnou platbu. Pro dlouhodobé pohledávky by bylo možné řešení zadání elektronického platebního rozkazu, což je jednoduchý, rychlý a levný způsob, jak získat finanční prostředky od svých odběratelů.

ZÁVĚR

Rizika jsou v dnešní době všude kolem nás. Jak už rizika všeobecná, která nám hrozí v každodenním životě např. při cestě do práce na pozemní komunikaci, tak také rizika podnikatelská čili finanční. V současnosti se v podnikatelském prostředí začínají čím dál více rozvíjet postupy různých metod jak zjistit, zda je podnik finančně zdravý, zkoumají se různé rizikové faktory v určitém podniku a také se hledají možné varianty jak různé podnikatelská rizika ošetřit, omezit, sledovat a řídit.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat současná finanční rizika ve vybraném podniku pomocí správně zvolených metod a navrhnout vhodná opatření ke zlepšení situace. Z poznatků, které jsou uvedeny v této práci, je zřejmé, že stanoveného cíle bylo dosaženo. Završení bakalářské práce obsahuje možné doporučení ke zlepšení stavu.

Teoretická část pojednává nejprve o všeobecném riziku, následně jsou definována finanční rizika a poté analýza těchto rizik. Jednotlivé metody analýzy rizik jsou zvoleny tak, aby se daly následně použít do praktické části této práce.

V praktické části byla nejprve představena vybraná společnost a to VLTAVA LABE MEDIA a.s. Následně byly provedeny určité metody a analýzy pro zjištění současné situace v podniku. Za prvé byla provedena SWOT analýza, díky které byly zjištěny silné, slabé stránky podniku a příležitosti, hrozby. Poté byla provedena finanční analýza poměrovými ukazateli, jako je rentabilita, aktiva, likvidita, zadluženost. Další metodou byla zvolena analýza absolutních ukazatelů, tedy horizontální a vertikální, která nám ještě více nastínila situaci hodnocených let.

Podle všech zkoumaných metod, i přestože vydavatelství před prodejem investiční společnosti prokazovalo ztrátu, se díky fúzi společností NOVOTISK s.r.o., MixMedia s.r.o., NewsLab s.r.o. a také řízenému šetření napříč celou korporací značně finanční situace zlepšila. Vydavatelství má tak ve zkoumaném období dle výsledků určitých ukazatelů stoupající tendenci.

Uvedená firma má tak dobře nakročeno, aby obstála v konkurenčním boji, ale za předpokladu, že bude využívat možné příležitosti, co nejvíce omezovat hrozby a stále zlepšovat svou finanční situaci, například pomocí doporučených opatření.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Procházková, Dana. 2011. *Analýza a řízení rizik*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2011. 978-80-01-04841-2.
- [2] Smejkal, Vladimír a Rais, Karel. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích, třetí rozšířené a aktualizované vydání*. Praha: Grada Publishing, a. s. , 2010. 978-80-247-3051-6.
- [3] Vlachý, Jan. *Řízení finančních rizik*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. v edici EUPRESS, 2006. 80-86754-56-1.
- [4] Kislingerová, Eva. *Oceňování podniku*. Praha: nakladatelství C. H. Beck v Praze, vydání druhé, 2001. 80-7179-529-1.
- [5] Řízení finančních rizik v podniku. *Logicall liable competent*. [Online] © 2016. [Citace: 13. 11. 2016.]. Dostupné z: <http://www.logicall.cz/novinky/rizeni-financnich-rizik-v-podniku-33>
- [6] Stanislav, Polouček. *Finanční rizika podnikání*. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě, 2008. 978-80-86764-99-3.
- [7] Akciové riziko (Risk On Shares). *Patria online*. [Online] [Citace: 13. 11. 2016.] Dostupné z: <https://www.patria.cz/slovník/3/akciove-riziko-risk-on-shares.html>
- [8] Hnilica, Jiří a Fotr, Jiří. *Aplikovaná analýza rizika*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009. ISBN 978-80-247-2560-4.
- [9] SWOT analýza. *Management Mania* © 2011-2016. [Online] [Citace: 10. 12. 2016.] Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
- [10] Hnilica Jiří a Fotr, Jiří. *Aplikovaná analýza rizika ve finančním managementu a investičním rozhodování. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. ISBN 978-80-247-5104-7.
- [11] Knápková, Adriana, Pavelková, Drahomíra a Šteker, Karel. *Finanční analýza, komplexní průvodce s příklady 2., rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [12] Petra, Růčková. *Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi 5. aktualizované vydání*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

- [13] Použité poměrové ukazatele 2000-2016. *Finanalysis 2000-2016*. [Online] [Citace: 11. 12. 2016.] Dostupné z: <http://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>
- [14] Businessinfo.cz. *Business info*. [Online] © 1997-2017 CzechTrade. [Citace: 28. 3. 2017.]. Dostupné z <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html>
- [15] Veřejný rejstřík a Sbírka listin. *eJustice © 2012-2015 Ministerstvo spravedlnosti České republiky*. [Online] [Citace: 14. 1. 2017.] Dostupné z: [https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-\\$firma?navez=vltava+labe+media](https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-$firma?navez=vltava+labe+media)
- [16] O Společnosti . *VLTAVA LABE MEDIA Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a. s.*, [Online] [Citace: 14. 1. 2017.] Dostupné z: <http://www.vlmedia.cz/o-spolecnosti>
- [17] Unie Vydavatelů. *Unie vydavatelů © 2013 Unie vydavatelů ČR*. [Online] [Citace: 29. 1. 2017.] Dostupné z: http://www.unievydavatelu.cz/cs/unie_vydavatelu/medialni_data

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A.s.	Akciová společnost
ČR	Česká Republika
IČ	Identifikační číslo
ROA	Rentabilita aktiv
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
ROC	Rentabilita nákladů
S.r.o.	Společnost s ručením omezeným
Tzn.	To znamená

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Rozdělení rizik [3].....	14
Obrázek 2 Vzájemné vztahy v analýze rizik [2].....	20
Obrázek 3 Schéma časového hodnocení [12].....	23
Obrázek 4 - Postavení vydavatelství na trhu [16].....	35
Obrázek 5 – Nynější organizační struktura podniku	36
Obrázek 6 - Matice SWOT modelové strategie.....	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Doporučené metody pro obecné řešení problému rizika [2]	29
Tabulka 2 - SWOT analýza	37
Tabulka 3 - SWOT analýza zhodnocení	40
Tabulka 4 – Horizontální analýza aktiv	42
Tabulka 5 – Vertikální analýza aktiv	43
Tabulka 6 – Horizontální analýza pasiv	45
Tabulka 7 – Vertikální analýza pasiv	46
Tabulka 8 – Horizontální analýza výnosů	47
Tabulka 9 – Vertikální analýza výnosů	48
Tabulka 10 – Horizontální analýza nákladů	49
Tabulka 11 – Vertikální analýza nákladů	50
Tabulka 12 – Horizontální analýza hospodářského výsledku	51
Tabulka 13 – Vertikální analýza hospodářského výsledku	52

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Horizontální analýza aktiv	43
Graf 2 – Zhodnocení aktiv	44
Graf 3 – Horizontální analýza pasiv	45
Graf 4 – Zhodnocení pasiv.....	46
Graf 5 – Horizontální analýza výnosů	47
Graf 6 – Zhodnocení výnosů	48
Graf 7 – Horizontální analýza nákladů	49
Graf 8 – Zhodnocení nákladů	50
Graf 9 – Horizontální analýza hospodářského výsledku	51
Graf 10 – Vertikální analýza hospodářského výsledku	52
Graf 11 - Ukazatelé rentability	54
Graf 12 - Ukazatelé likvidity	55
Graf 13 – Ukazatelé aktivity – obratovosti	56
Graf 14 - Ukazatelé aktivity – doby obratu	57
Graf 15 - Ukazatelé zadluženosti.....	58

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI Účetní závěrky

Příloha PII Pracovní sešit

PŘÍLOHA P I: ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

ROZVAHA V TIS. KČ	2012	2013	2014
AKTIVA			
Aktiva celkem	1 211 429	1 100 829	1 440 527
Dlouhodobý majetek	1 010 443	969 552	1 127 617
Dlouhodobý nehmotný majetek	54 524	39 867	24 603
Dlouhodobý hmotný majetek	446 210	419 976	766 183
Dlouhodobý finanční majetek	509 709	509 709	336 831
Oběžná aktiva	198 616	129 706	310 458
Zásoby	169	255	65 528
Dlouhodobé pohledávky	49 106	39 469	99 246
Krátkodobé pohledávky	121 427	88 234	125 300
Krátkodobý finanční majetek	27 914	1 748	20 384
PASIVA			
Pasiva celkem	1 211 429	1 100 829	1 440 527
Vlastní kapitál	781 991	721 018	1 090 743
Základní kapitál	1 860 000	1 860	930 000
Kapitálové fondy	87 620	87 620	191 775
Výsledek hospodaření minulých let	-1 157 684	-1 179 287	-42 976
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-21 603	-60 973	11 944
Cizí zdroje	335 349	281 541	260 625
Rezervy	4 693	1 416	1 914
Krátkodobé závazky	330 656	258 901	169 780

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT V TIS. KČ	2012	2013	2014
Výkony	1 048 272	946 342	1 262 133
Výkonová spotřeba	662 227	600 155	753 867
Přidaná hodnota	386 052	346 268	508 356
Osobní náklady	374 839	350 975	422 272
Daně a poplatky	1 868	1 218	2 140
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	48 782	47 565	84 458
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	3 145	1 235	10 390
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	4 561	383	1 298
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-4 528	2 836	-377
Ostatní provozní výnosy	5 221	3 661	4 713
Ostatní provozní náklady	7 641	11 632	9 182
Provozní výsledek hospodaření	-38 745	-63 445	4 486
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	20 757	14 664	25 650
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	254	-19 302	231
Výnosové úroky	1 040	214	2
Nákladové úroky	1 737	2 696	6 585
Ostatní finanční výnosy	100	1 028	426
Ostatní finanční náklady	1 378	20 641	4 125
Finanční výsledek hospodaření	18 528	11 871	15 137
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-21 603	-60 973	11 944
Výsledek hospodaření za účetní období	-21 603	-60 973	11 944
Výsledek hospodaření před zdaněním	-20 217	-51 574	19 623

PŘÍLOHA P II: PRACOVNÍ SEŠIT

ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI

UKAZATELÉ RENTABILITY

Výpočet rentability aktiv

$$\text{Vzorec: } \text{rentabilita aktiv} = \frac{\text{zisk}}{\text{celková aktivita}} * 100[\%]$$

Rok 2012

$$\frac{-20217}{1211429} * 100 = -1,67$$

Rok 2013

$$\frac{-51574}{1100829} * 100 = -4,69$$

Rok 2014

$$\frac{19623}{1440527} * 100 = 1,36 \quad \frac{19623}{1440527} * 100 = 1,36 \quad \frac{-51574}{1100829} * 100 = -4,69 \quad \frac{-20217}{1211429} * 100 = -1,67$$

Výpočet rentability vlastního kapitálu

$$\text{Vzorec: } \text{rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} * 100[\%]$$

Rok 2012

$$\frac{-20217}{781991} * 100 = -2,59$$

Rok 2013

$$\frac{-51574}{721018} * 100 = -7,15 \quad \frac{-51574}{721018} * 100 = -7,15$$

Rok 2014

$$\frac{19623}{1090743} * 100 = 1,80 \quad \frac{19623}{1090743} * 100 = 1,80$$

Výpočet rentability tržeb

$$\text{Vzorec: rentabilita tržeb} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} * 100[\%]$$

Rok 2012

$$\frac{-20217}{1048272} * 100 = -1,93$$

Rok 2013

$$\frac{-51574}{946342} * 100 = -5,45 \quad \frac{-51574}{946342} * 100 = -5,45$$

Rok 2014

$$\frac{19623}{1262133} * 100 = 1,55$$

Výpočet rentability nákladů

$$\text{Vzorec: rentabilita nákladů} = \frac{\text{zisk}}{\text{celkové náklady}} * 100[\%]$$

Rok 2012

$$\frac{-20217}{662227} * 100 = -3,05$$

Rok 2013

$$\frac{-51574}{600155} * 100 = -8,59$$

Rok 2014

$$\frac{19623}{753867} * 100 = 2,60$$

$$\frac{19623}{753867} * 100 = 2,60$$

UKAZATELÉ LIKVIDITY

Výpočet běžné likvidity

$$\text{Vzorec: běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{běžné bankovní úvěry}}$$

Rok 2012

$$\frac{198616}{330656} = 0,60$$

Rok 2013

$$\frac{129706}{258901} = 0,50$$

Rok 2014

$$\frac{310458}{169780} = 1,83$$

Výpočet okamžité likvidity

$$\text{Vzorec: okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky} + \text{běžné bank.úvěry}}$$

Rok 2012

$$\frac{27914}{330656} = 0,08$$

Rok 2013

$$\frac{1748}{258901} = 0,01$$

Rok 2014

$$\frac{20384}{169780} = 0,12$$

Výpočet pohotové likvidity

$$\text{Vzorec: pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Rok 2012

$$\frac{198616 - 169}{330656} = 0,60$$

Rok 2013

$$\frac{129706 - 255}{258901} = 0,50$$

Rok 2012

$$\frac{310458 - 65528}{169780} = 1,44$$

UKAZATELÉ AKTIVITY

Výpočet obrat aktiv

$$\text{Vzorec: obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}$$

Rok 2012

$$\frac{1048272}{1211429} = 0,87$$

Rok 2013

$$\frac{946342}{1100829} = 0,86$$

Rok 2014

$$\frac{1262133}{1440527} = 0,88$$

Výpočet obrat stálých aktiv

$$\text{Vzorec: obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý hmotný majetek}}$$

Rok 2012

$$\frac{1048272}{446210} = 2,35$$

Rok 2013

$$\frac{946342}{419976} = 2,25$$

Rok 2014

$$\frac{1262133}{766183} = 1,65$$

Výpočet obratu zásob

$$\text{Vzorec: } \textit{obrat zásob} = \frac{\textit{tržby}}{\textit{zásoby}}$$

Rok 2012

$$\frac{1048272}{169} = 6203$$

Rok 2013

$$\frac{946342}{255} = 3711$$

Rok 2014

$$\frac{1262133}{65528} = 19,26$$

Výpočet doby obratu závazků

$$\text{Vzorec: } \textit{doba obratu závazků} = \frac{\textit{závazky}}{\textit{tržby}} * 360 [\textit{ve dnech}]$$

Rok 2012

$$\frac{330656}{1048272} * 360 = 113,55$$

Rok 2013

$$\frac{258901}{946342} * 360 = 98,49$$

Rok 2014

$$\frac{169780}{1262133} * 360 = 48,43$$

Výpočet doby obratu zásob

$$\text{Vzorec: } \textit{doba obratu zásob} = \frac{\textit{zásoby}}{\textit{celková aktiva}} * 360 [\textit{ve dnech}]$$

Rok 2012

$$\frac{169}{1211429} * 360 = 0,050$$

Rok 2013

$$\frac{255}{1100829} * 360 = 0,083$$

Rok 2014

$$\frac{65528}{1440527} * 360 = 16,38$$

Výpočet doby obratu pohledávek

$$\text{Vzorec: } \textit{doba obratu pohledávek} = \frac{\textit{pohledávky}}{\textit{tržby}} * 360 [\textit{ve dnech}]$$

Rok 2012

$$\frac{121427}{1048272} * 360 = 41,70$$

Rok 2013

$$\frac{88234}{946342} * 360 = 33,57$$

Rok 2014

$$\frac{99246}{1262133} * 360 = 28,31$$

UKAZATELÉ ZADLUŽENOSTI

Výpočet zadluženosti

$$\text{Vzorec: celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} * 100 [\%]$$

Rok 2012

$$\frac{335349}{1211429} * 100 = 27,68$$

Rok 2013

$$\frac{281541}{1100829} * 100 = 25,58$$

Rok 2014

$$\frac{260625}{1440527} * 100 = 18,09$$

Výpočet koeficientu samofinancování

$$\text{Vzorec: koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní jmění}}{\text{celková aktiva}} * 100 [\%]$$

Rok 2012

$$\frac{781991}{1211429} * 100 = 64,55$$

Rok 2013

$$\frac{721018}{1100829} * 100 = 65,50$$

Rok 2012

$$\frac{1090743}{1440527} * 100 = 75,72$$

Výpočet míry zadluženosti

$$\text{Vzorec: míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní jmění}} * 100[\%]$$

Rok 2012

$$\frac{335349}{1211429} * 100 = 27,68$$

Rok 2013

$$\frac{281541}{1100829} * 100 = 25,58$$

Rok 2014

$$\frac{260625}{1440527} * 100 = 18,09 \quad \frac{260625}{1440527} * 100 = 18,09$$